

Naturstyrelsen Søhøjlandet
Vejlsovej 12
8600 Silkeborg

Miljøvurdering og Plan
J.nr. 2023 - 27639
Ref. caedf/berth
Den 13. marts 2025

Att. Marie Louise Simmelsgaard Platz

OBS: Vi arbejder i øjeblikket på at få ændret til vores nye styrelsesnavn alle steder i vores kommunikation. Væsentlige dele af Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen er blevet til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Styrelsen hører under Ministeriet for Grøn Trepert.

Afgørelse om, at hydrologiprojekt i True Skov ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har den 16. juni 2023 modtaget Naturstyrelsen Søhøjlandets ansøgning via Aarhus Kommune om et hydrologiprojekt i skovrejsningsområdet True Skov. Der ansøges om at genskabe mere naturlig hydrologi ved genåbning af rørlagte vandløb.

Afgørelse

SGAV har på baggrund af en screening vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter § 21 i miljøvurderingsloven¹.

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Bygherre har ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet.

Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det projekt, som er beskrevet i ansøgningen og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på screeningstidspunktet.

Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

¹ LBK nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

1 Sagens oplysninger

Ansøgningen er indgivet i henhold til § 18 i miljøvurderingsloven. Ansøgningen er fremsendt til SGAV, som varetager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for anlægget, jf. §3, stk. 1, nr. 1 i miljøvurderingsbekendtgørelsen², da staten er bygherre.

Projektet er omfattet af bilag 2, pkt. 10f i miljøvurderingsloven: *Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb.*

Naturstyrelsen har leveret supplerende oplysninger den 27. oktober 2023, den 12. marts 2024, den 18. juni 2024 samt den 22. november 2024. Bygherre har den 22. november 2024 ligeledes oplyst, at en del af projektet der vedrører restaurering af to mindre naturbeskyttede (§ 3) søer inden for projektområdet, frafalder, hvorfor projektet nu kun omfatter ændring af drænledninger til åbne grøfter og overrislingszoner.

Sagens dokumenter omfatter ansøgning (bilag 1), uddybning af ansøgning (bilag 2), projektbeskrivelse (bilag 3), oversigtskort (bilag 4) og supplerende oplysninger (bilag 5).

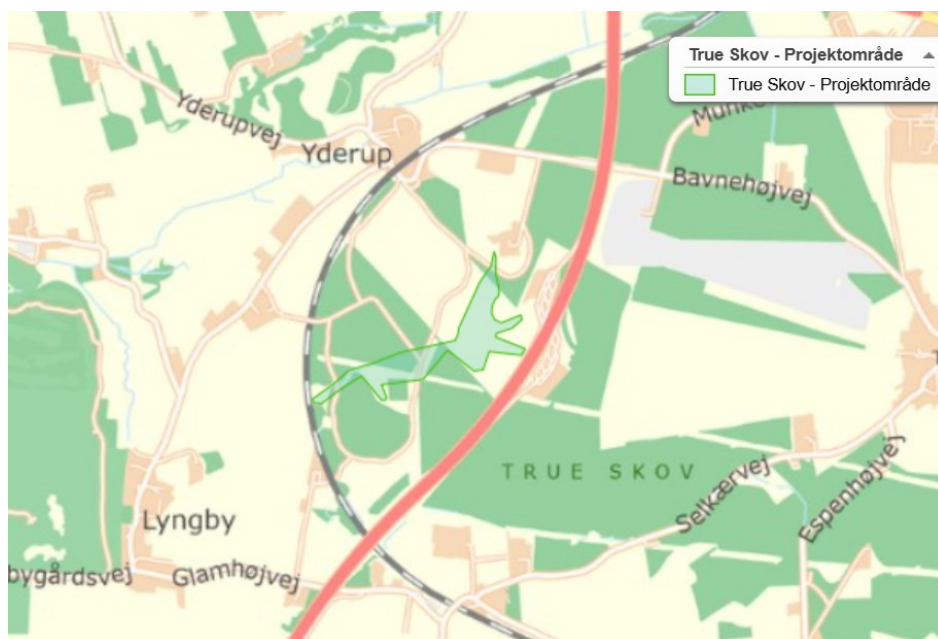
2 Projektbeskrivelse

2.1 Formål og baggrund

Projektet omhandler etablering af naturlig hydrologi i skovrejsningsområdet True Skov, hvor der har været beplantningsetaper i henholdsvis 2003, 2005 og 2020.

Det overordnede formål med skovrejsningsprojekterne er at beskytte drikkevandsinteresser i området, som også fremgår af samarbejdsaftale mellem Aarhus Vand, Aarhus Kommune og Naturstyrelsen om skovrejsning i området. Som en del af dette ønskes det at genskabe mere naturlig hydrologi i området, hvorfor nærværende projekts formål er at genåbne rørlagte vandløb, for at føre vandet op i terrænet.

Nedenstående figurer angiver projekts placering i True Skov samt selve projektområdet.

Figur 1. Oversigt over projektområdet i True Skov.

² BEK nr. 1608 af 09/12/2024 vedr. bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

Figur 2. Fra bygherres ansøgningsmateriale: Oversigt over projektområdet.

Projektområdet bærer præg af, at de åbne grøfter i nyere tid er blevet rørlagte. Der er etableret yderligere dræning samtidig med, at der er etableret afvandning i forbindelse med byggeriet af den østjyske motorvej (E45) der ligger øst for projektområdet. Ved anlæg af motorvejen er tidligere drænledninger, som krydser motorvejstracéet, blevet afbrudt og samlet i nye rørledninger. Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at de gamle drænsystemer generelt er i dårlig stand, og at der er konstateret jordfaldshuller flere steder.

Projektet er placeret i en "lomme" mellem Østjyske Motorvej (på østsiden) og Den østjyske længdebane (på vestsiden). Fra de berørte matrikler er der dermed grænseflader til E45 ved Vejdirektoratet og jernbanen (Den østjyske længdebane) ved Banedanmark. Bygherre oplyser, at disse ikke bliver direkte berørte af projektet.

2.2 Arbejdsarealer

Projektet afgrænser sig til tre konkrete drænledninger på bygherres egne arealer (matr. nr. 7b, 14 og 4f, Yderup By, Lyngby samt matr. nr. 25, Lyngby By, Lyngby). De berørte matrikler udgør tilsammen ca. 65 hektar, mens selve projektområdet langs de tre drænledninger begrænser sig til ca. 6 hektar.

Arbejdsarealerne består af tidligere omdriftsarealer (senest i 2019) og enge, der er omlagt til skov eller åbent græsland.

2.3 Anlægsaktiviteter

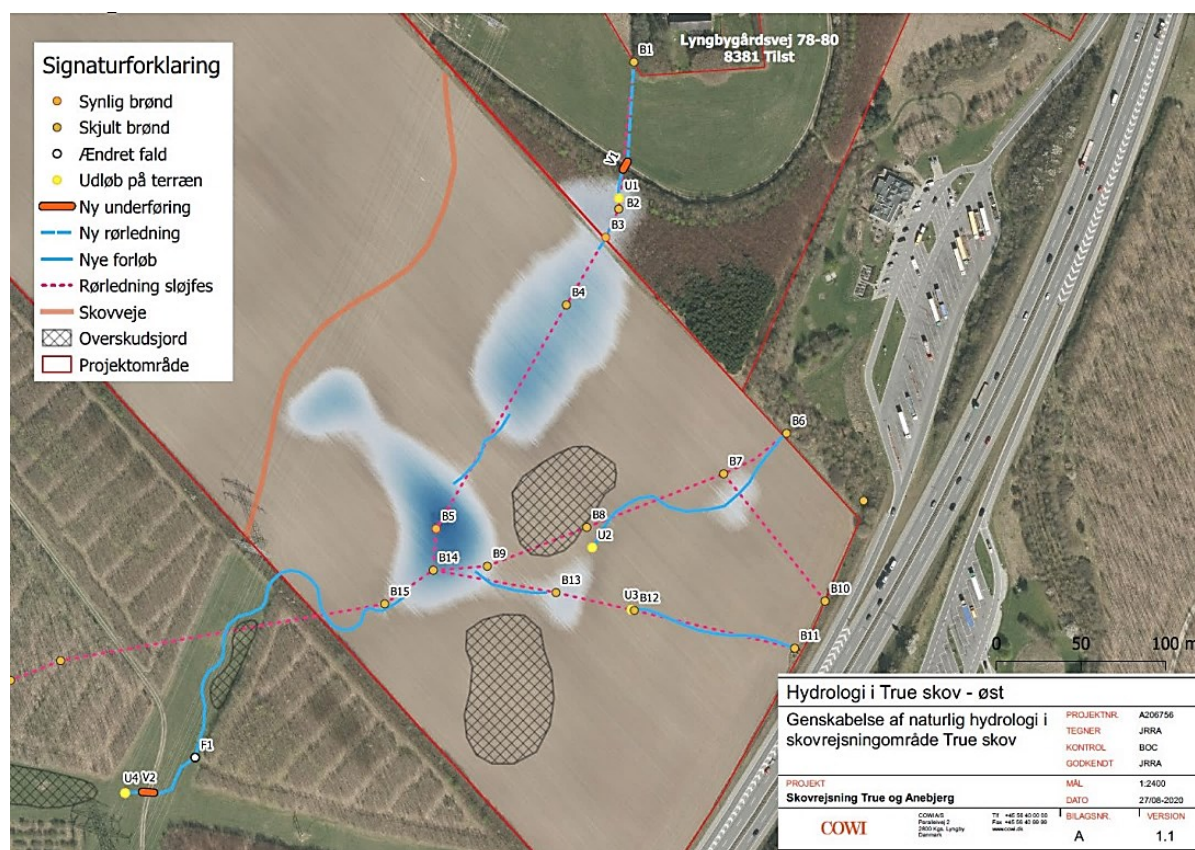
Anlægsaktiviteter i forbindelse med projektet omhandler genåbning af rørlagte vandløb, jordhåndtering, reetablering af skovvej samt erosionssikring ved udløb. De forskellige anlægsaktiviteter gennemgås i nedenstående

2.3.1 Genåbning af rørlagte vandløb

Bygherre beskriver, at det overordnede princip i forhold til at genskabe områdets naturlige hydrologi er, at genåbne rørlagte vandløb, få vandet gjort synligt og hævet op i terræn i det omfang, som det er muligt uden at påvirke arealerne uden for projektgrænsen. Der er sammenlagt 10 områder, hvor der er aktiviteter vedrørende dette. Nedenstående beskrivelser redegør kort for de forskellige tiltag relateret til genåbning af dræn og vandløb fordelt over projektområdets henholdsvis østlige og vestlige del (Figur 2 og Figur 3). En mere fyldestgørende beskrivelse kan findes i det vedlagte bilag 3.

Bygherre har foretaget få ændringer i projektet, i forhold til hvad der fremgår af bilag 3, gældende for punkterne B6-B14, B11-B14 og B14-F1. Ændringerne fremgår af nedenstående, men figurerer også af det vedlagte bilag 2.

Projektområdets østlige del

Figur 3. Fra bygherres ansøgningsmateriale. Oversigtskort over projektområdets østlige del.

B: brønde, U: udløb på terræn, V: veje og F: ændret fald. De blå områder angiver, hvor der bliver overrisling på terræn.

B1 til B2 (skjulte brønde)

Den eksisterende rørledning mellem brøndene B1 (beliggende på matriklen 3a, Yderup By, Lyngby) og B2 graves op og bortskaffes. Fra B1 lægges en ny Ø160 mm rørledning ned til skovvejen ved V1.

Ved V1 anlægges en ny underføring, som udføres med Ø200 mm anlægsrør i en længde på mindst 6 m. Fra udløbet af V1 graves en åben rende indtil der kan opnås udløb på terræn ved U1.

Der foretages let rydning af det bevoksede område for at skabe plads til maskiner. Fældede træer og afskårne grene slæbes ud af skoven og aflægges i en bunke på det højere liggende terræn mellem skovvejen og brønd B4, hvor kvasbunken vil tjene som skjul for fugle og andre dyr.

B2 til B4 (skjulte brønde)

Rørledningen mellem brøndene B2 og B4 samt brøndene B2, B4 og B3 opgraves og bortskaffes. Omkring B3 etableres en mindre rende gennem den vold, der er opstået i skel som følge af mange års markdrift. Vandet løber efterfølgende terrænnært i renden.

B4 til B14 (skjulte brønde)

Rørledningen samt de eksisterende brønde, B4, B5 og B14, opgraves og bortskaffes. Gennem højderyggen mellem B4 og B5 graves en smal let slynget rende; 20 cm bundbredde med anlæg 1:4. Renden graves med 2 ‰ fald og bund i kote 54,30 m DVR90 på højeste sted.

B6 til B14 (skjulte brønde)

Fra brønden B6 løber en drænledning, der afvander dele af rasteplassen ved motorvejen. Rørledningen lokaliseres ved søgegravning uden for den nyetableret beplantning, så beplantningen skades mindst muligt. Drænledningen fra B6 til U2 bibeholdes og lægges om til en fast drænledning med fald på ca. 2 ‰ indtil der kan opnås udledning på terræn forventeligt omkring U2.

B10 til B7 (skjulte brønde)

Fra B10 til B7 forventes at løbe en gammel drænledning, som er afskåret ved motorvejen, da denne blev etableret. Som følge af afskæringen forventes ledningen ikke at føre betydelig vandmængde og betragtes derfor som overflødig. Hvis ledningen træffes under sløjfning af brønd B7 graves denne op og bortskaffes over en strækning på 10 m i retning mod brønd B10 hvorefter udløbet tilkastes.

Hvis det mod forventning viser sig at ledningen er vandførende graves hele ledningen op og der etableres i stedet et åbent forløb efter samme principper som strækningen B6 til B14.

B11 til B14 (skjulte brønde)

Mellem brøndene B11 og B14 er der etableret en rørledning i forbindelse med anlæg af motorvejen. Rørledningen samler gamle ledninger fra den østlige side af motorvejen.

Drænledningen fra B11 til U3 bibeholdes og lægges om til en fast drænledning med fald på ca. 2 ‰ indtil der kan opnås udledning på terræn ved U3 svarende til ca. 100 m.

Rørledningen mellem B12 og B14 sløjfes og mellem brøndene B13 og B14 graves en rende mellem to lavninger. Renden graves i max. 20 centimeter dybde under terræn så der skabes en strømningsvej uden at det lave område ved B13 afvandes helt.

B14 til F1 (brønd og rørledning)

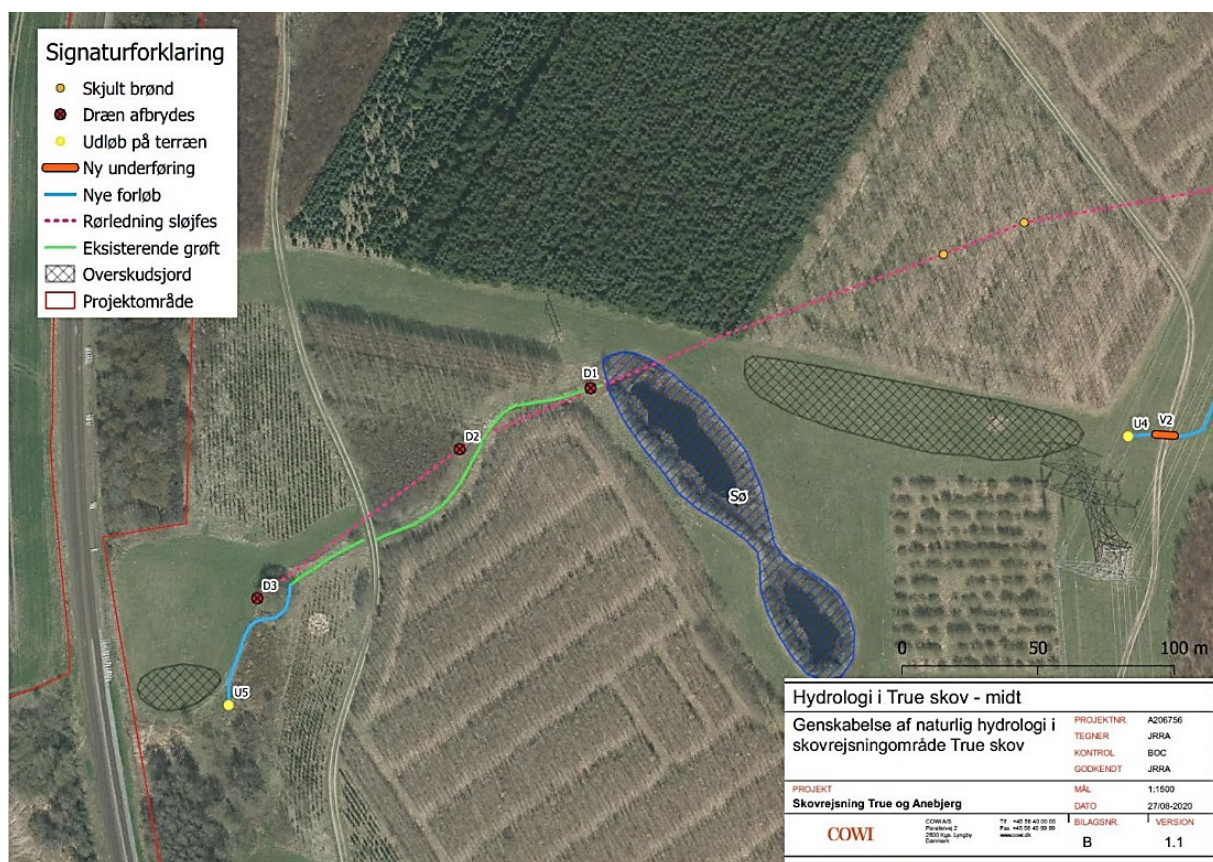
Rørledningen fra brønd B14 og frem til bevoksningsgrænsen (ca. 75 m) samt brønd B15 opgraves og bortskaffes. Rørledningen erstattes af et nyt åbent forløb med bundbredde 20 cm, som går mod øst i gennem eksisterende beplantning, således at vandløbet ikke kommer til at ligge under højspændingsledningerne. Der påregnes let rydning på strækningen, hvor ryddet materiale aflægges i bevoksningen.

F1 til U4

Fra F1 øges faldet på det åbne forløb så forløbets bundkote ender ved rørbund ved underføringens indløb. Ved rørudløbet fortsættes det åbne forløb med et fald på 2 ‰ indtil der kan nås udløb på terræn ved U4. Vandet løber herfra som overrisling på terræn mod søerne. Hvor det gravede profil slutter ved U4 skræbes en fordybning på 30 centimeter i dybde over et areal på 4 m² og der fordeles heri 1 m² singels (32-64 mm) som erosionssikring og til bremsning og fordeling af vandstrømmen.

Ved U4 etableres en underføring under skovvejen. Underføringen udføres med et vandretliggende Ø315 anlægsrør i omkring 60 cm. dybde, så røret kan holde til trafiklast. Skovvejens grusbelægning reetableres efterfølgende til samme tilstand.

Projektområdets vestlige del

Figur 4. Fra bygherres ansøgningsmateriale: Oversigt over den vestlige del af projektområdet.
D: dræn, U: udløb på terræn og V: veje.

D1 og D2 (dræn)

Drænledningen mellem D1 og D2 opgraves, bortskaffes og tilkastes med jord – dog kun på de dele der ligger uden for bevoksningen.

Afløb fra søen sker via et terrænnært grøfteafløb (grøn linje på Figur 3), som blev etableret i forbindelse med anlæggelse af søen. Denne har ikke fungeret fordi drænledningen fortsat var og er i funktion, hvorfor vand fra søen i stedet kan sive bort i den dybereliggende drænledning. Når drænledningen kobles fra vandhullet, vil afløb dermed i stedet ske via det terrænnære grøfteforløb. Dette renses derfor let op til en dybde på ca. 20-30 cm under terræn i hele forløbet ned til skovvejen som ligger mellem D2 og D3.

D3 til U5 (dræn)

Ved D3 findes to jordfaldshuller fra eksisterende rørledning mellem D2 og D3. Rørledningen mellem de to jordfaldshuller opgraves og bortskaffes og hullerne tildækkes med jord. Fra underføringen ved vejen løber en rende i terrænet ned mod D3. Renden renses let op og fortsætter rundt om piletræerne og langs med vegetationsgrænsen ned til U5, hvor der laves udløb til overrisling på terræn. Den opgravede jord udjævnes i lag på max 20 cm tykkelse på det åbne græsareal mod nordvest, og der udlægges sten til erosionssikring omkring udløbet.

2.3.3 Jordhåndtering

Bygherre estimerer, at der skal opgraves ca. 1.000 m³ jord i forbindelse med udgravning af de åbne forløb. Hertil kommer gravearbejde i forbindelse med opgravning af eksisterende rørledninger og

brønde, hvor jorden genindbygges. Det forventes, at en del af overskudsjorden kan indbygges på de strækninger, hvor der opgraves rør og brønde. I tillæg kan jord udjævnnes på græsarealerne markeret med 'overskudsjord', som fremgår af **Figur** og Figur 4.

2.3.4 Erosionssikring

For at undgå uønsket erosion hvor der sker udløb på terræn ved U1, U2, U3, U4 og U5, udlægges 10 m³ singels (Ø 32- 64 mm) omkring udløbene.

2.3.5 Reetablering af skovvej

Efter etablering af underføring under skovvej (ved V2) reetableres skovvejens grusbelægning til samme tilstand som før.

2.4 Realisering og varighed

Anlægsperioden er planlagt til vinter 2025, når de nødvendige myndighedstilladelse opnås.

Anlægsarbejdet foregår i dagtimerne og vil have varighed af ca. 3 uger i alt under overholdelse af Aarhus Kommunes forskrifter³ for støjende aktiviteter der tilsiger, at støjende aktiviteter må foregå mellem kl. 07.00 og 18.00 i hverdage og kl. 07.00 til 10.00 på lørdage.

Rydning af træer og opvækst er angivet til at vare ca. 2 dage mens opgravning af rørledning og etablering af rende/grøft tager 7-10 dage

3 Vurdering

SGAV har på baggrund af ansøgningsmaterialet vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke kræver udarbejdelse af en miljøvurdering. Dette er uddybet og begrundet nedenfor.

4 Målsatte vandforekomster

Projektets påvirkninger på alle direkte eller indirekte berørte vandområder har betydning for hvorvidt der kan ske tilstandsforringelser eller manglende målopfyldelse for målsatte vandområde, jf. rammerne for beskyttelse af danske vandområder i gældende vandområdeplan for 2022-2027 (samt genbesøg af vandområdeplaner 2021-2027) og indsatsbekendtgørelsen⁴. Projektets potentielle påvirkninger på målsatte vandforekomsters kvantitative og kvalitative tilstand vurderes i nedenstående afsnit.

4.1 Aktiviteter der kan påvirke målsatte vandforekomster

Genopretning af naturlig hydrologi i tidligere dyrket landbrugsjord kan potentielt påvirke målsatte vandforekomster direkte eller indirekte, hvis næringsstoffer eller miljøfarlige forurenende stoffer fra de tidligere landbrugsarealer frigives og mobiliseres i forbindelse med at området gøres vådt.

Gravning i forbindelse med etablering af åbne forløb i terrænoverfladen vil potentielt også kunne medføre sedimenttransport til nedstrøms beliggende vandløb.

Derudover kan temperaturstigninger i overrislingsområderne potentielt påvirke vandløb gennem en reduktion af iltindholdet i det opvarmede vand.

4.2 Grundvand

Projektområdet er beliggende over to regionale grundvandsforekomster (ID: DK105_dkmj_3ks og DK107_dkmj_1075_ks), som begge er målsat til god kvantitativ- og god kemisk tilstand.

³ <https://aarhus.dk/virksomhed/miljoe/reguleringer-og-vejledninger-om-miljoeforhold/regulering-af-miljoeforhold-ved-bygge-og-anlaegsarbejde#skal-du-anmelde-midlertidige-stoej-stoev-og-vibrationsgener--67> (24.oktober 2024)

⁴ BEK nr. 797 af 13/06/2023 vedr. bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

Forekomsternes aktuelle tilstand i gældende vandområdeplan for 2022-2027 er god kvantitativ tilstand, men ringe kemisk tilstand grundet påvirkning af pesticider. I høring af genbesøg af vandområdeplaner 2021-2027 er forekomsternes aktuelle tilstand ligeledes i kvantitativ tilstand, men ringe kemisk tilstand grundet påvirkning af pesticider.

4.2.1 Vurdering af potentiel påvirkning af grundvandsforekomster i anlægsfasen

Arealerne inden for projektområdet består af tidligere omdriftsarealer der er omlagt til skov eller åbent græsland. Arealerne er primært tilplantet i 2005 og har ikke været gødet eller sprøjtet siden da. Den store åbne mark i den nordøstlige del af projektområdet (matrikel nr. 4f, Yderup By, Lyngby) er tilkøbt senere i 2018 og der har ikke været omdriftsjord på arealet siden 2019.

Bygherre har ikke kendskab til, hvordan arealerne har været gødet under tidligere ejere.

Bygherre oplyser, at der ikke er behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektets anlægsfase, og at der ikke anvendes eller udledes miljøfarlige forurenende stoffer.

Renderne som graves i forbindelse med etablering af de åbne grøfteforløb graves i en dybde på max. 20-30 cm. Ved v1 (**Figur 3. Fra bygherres ansøgningsmateriale. Oversigtskort over projektområdets østlige del.**) anlægges desuden en ny underføring, i forbindelse med reetablering af skovvejen, der lægges i ca. 60 cm dybde for at kunne holde til overkørende trafiklast.

Den afgravede jord fra etablering af de åbne grøfteforløb planeres ud på omkringliggende tørre græsarealer (se **Figur** og Figur 4.), som forbliver tørre efter realisering af projektet. Herved sikres det, at de potentielt akkumulerede mængder af miljøfarlige forurenende stoffer fra den tidligere landbrugsdrift ikke udvaskes herfra.

SGAV vurderer dermed, at etableringen af projektet ikke vil medføre en øget frigivelse eller mobilisering af miljøfarlige forurenende stoffer eller en øget udledning af næringsstoffer til grundvandsforekomsterne. Det begrundes SGAV med, at der ikke har været dyrket på arealerne siden 2019 samt at det ikke foretages dybe udgravninger med risiko for direkte påvirkning af grundvandet, som jf. nærmeste bore-rapport nr. 88.3834 vurderes at ligge ca. 4-5 meter under terræn, samt da den afgravede jord planeres ud på tørre arealer.

4.2.3 Vurdering af potentiel påvirkning af grundvandsforekomster i driftsfasen

Bygherre oplyser, at vandet i driftsfasen fortsat ledes bort fra området blot af de naturlige strømningsveje på terræn i stedet for i lukkede drænrør. Der sker dermed ingen ændring på tilstrømningen af det terrænnære grundvand, men bygherre vurderer, at ændringen til åbne forløb kan øge nedsivningen til grundvandet i projektområdet, da tiltagene gør, at vandet tager længere ophold inden for projektområdet.

Bygherre vurderer, at dette medfører en positiv påvirkning af grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand, men oplyser, at de arealer der berøres som følge af projektet dog er små i forhold til skovens samlede areal, hvorfor påvirkningen fra projektet vurderes af være ubetydelig.

Bygherre vurderer ligeledes, at overrisling på terræn potentielt kan medføre en øget denitrifikation, og dermed en mindre nedsivning af kvælstof til grundvandet til gavn for den kemiske tilstand.

Da området er udlagt til skovrejsningsområde, hvor der ikke længere gødes og sprøjtes, vil det også fremadrettet have en positiv effekt på grundvandet, da det nedsivende overfladevand allerede nu og fremover vil indeholde færre næringsstoffer og pesticider. Ligeledes vurderer bygherre, at træerne i området vil bidrage til optagelse af overskydende næringsstoffer fra den tidligere landbrugsdrift. Skoven fungerer dermed som et beskyttende lag over grundvandet.

SGAV er enig i bygherres vurdering.

Med baggrund i ovenstående er det således SGAVs vurdering, at projektet ikke medfører en risiko for at forringe den eksisterende tilstand eller forhindre målopfyldelse for de målsatte grundvandsforekomst, jf. lov om vandplanlægning⁵, hverken i anlægs- eller driftsfasen.

4.3 Målsatte vandløb

Der er ingen målsatte vandløb inden for projektområdet. Projektområdet ligger i opland, der afvander til vandløb, som er omfattet af gældende vandområdeplan (og genbesøg af vandområdeplan) og dermed målsat til at have god økologisk og god kemisk tilstand.

Projektområdet ligger i hovedvandopland Århus Bugt og afvander til det målsatte vandløb Yderup Bæk, hvorfra der er hydrologisk forbindelse videre nedstrøms til vandløbet Lyngbygård Å, søerne Årslev Engsø og Brabrand Sø (afsnit 4.4) og videre via vandløbet Århus Å der løber ud i kystvandet Århus Bugt. Nedenstående tabeller viser en oversigt over de målsatte vandløb, den samlede økologiske- og kemiske tilstand samt tilstanden for vandløbenes kvalitetselementer.

Tabel 1. Målsatte vandløb og deres aktuelle tilstand.

Vandløb	Planter	Alger	Smådyr	Fisk	Kemi	National specifikke stoffer	Aktuel tilstand
Yderup Bæk (06163)	Ukendt	Ukendt	Moderat	Ringe	Ukendt	Ukendt	Ringe
Borum Møllebæk_Lyngbygård Å (010486)	Ukendt	Ukendt	God	Dårlig	Ukendt	Ukendt	Dårlig
Lyngbygård Å (010483)	Moderat	Moderat	Høj	Moderat	Ukendt	Ukendt	Moderat
Århus Å (03201)	Ukendt	Ukendt	Ukendt	Ukendt	God	Ukendt	Ukendt

Tabel 2. Målsatte vandløb og deres aktuelle tilstand ved genbesøg af vandplaner 2021-2027.

Vandløb	Planter	Alger	Smådyr	Fisk	Kemi	National specifikke stoffer	Aktuel tilstand
Yderup Bæk (06163)	Ukendt	Ukendt	Moderat	Ringe	God	Ikke-god kemisk tilstand	Ringe
Borum Møllebæk_Lyngbygård Å (010486)	Ukendt	Ukendt	God	Dårlig	God	Ikke-god økologisk tilstand	Dårlig
Lyngbygård Å (010483)	Ukendt	Ukendt	Høj	Ukendt	God	Ikke-god økologisk tilstand	Moderat
Århus Å (03201)	God	God	God	God	Ikke-god	Ikke-godt-økologisk potentiale	Moderat

⁵ LBK nr. 126 af 26/01/2017. Bekendtgørelse af lov om vandplanlægning.

4.3.1 Lyngby Bæk og Yderup Bæk

Via drænledningen i den vestlige del af projektområdet (omkring U5) ledes vandet i dag ud af projektområdet til Lyngby Bæk. I vandplansammenhæng er den nederste del af Lyngby Bæk (st. 246-870) målsat sammen med Yderup Bæk (Vandområde ID: 06163).

Bygherre oplyser, at der med gennemførelse af projektet fortsat vil ske afstrømning til Lyngby Bæk, hvor vandet fra projektområdet via jordmatricen ledes til den rørlagte del af bækken, der ligger ca. 980 m vest for projektområdet, og videre til den målsatte åbne del af vandløbet. Der vil ikke længere være direkte rør-forbindelse gennem projektområdet til Lyngby Bæk, men i stedet en mere indirekte hydrologisk forbindelse. Ved gennemførelse af projektet vil drænledningen inden for projektområdet blive brudt og vandet ledes i stedet via åbne grøfteforløb samt overrislingsarealer i retning mod Lyngby Bæk. I den nedstrøms ende af projektområdet vil vand på overfladen naturligt samles og løbe i det eksisterende underløb under jernbanen og derfra videre i det eksisterende rørforløb til Lyngby Bæk.

Lyngby Bæk løber ud i Yderup Bæk, hvorfra der er forbindelse videre nedstrøms til de førnævnte målsatte vandforekomster. Bygherre oplyser, at projektområdet, som er inden for oplandet til Lyngby Bæk, udgør ca. 3 procent af hele oplandet til Yderup Bæk.

Miljømålet for Lyngby Bæk/Yderup Bæk er god økologisk- og god kemisk tilstand. Som det fremgår af ovenstående tabel er den nuværende tilstand ringe økologisk tilstand grundet tilstanden for kvalitets-elementet fisk, mens den kemiske tilstand er ukendt (god kemisk tilstand ved genbesøg).

4.3.1.1 Vurdering af potentielle påvirkninger i anlægsfasen på Lyngby Bæk/Yderup Bæk

I projektets anlægsfase er de potentielle påvirkninger af vandløbet relateret til den påvirkning, der kan være fra en eventuel sedimenttransport samt påvirkningen der kan ske med næringsstoffer.

Potentielt øget sedimenttilførsel

Smådyr og fisk, som er tilstandsvurderet til henholdsvis moderat og ringe, kan potentielt påvirkes af tilførsel af sediment, som hvirvles op ved jordarbejdet i forbindelse med opgravning af rør og gravning af grøfteforløb. Det samme gør sig gældende for kvalitetselementerne vandplanter og alger, som er i ukendt tilstand.

Da genåbning af rørlagte vandløb udføres i vinteren, hvor der er ingen eller kun sparsom vandaflodning i drænen, vurderer bygherre, at der ikke vil ske en væsentlig transport af sediment til Lyngby Bæk/Yderup Bæk.

Derudover sker lukning af dræn nedstrøms og op i systemet inden for projektområdet, hvilket mindsker eventuel sedimenttransport til det målsatte vandløb, da det herved sikres, at sedimentmateriale der kan befinde sig opstrøms ikke føres med videre nedstrøms. Da der samtidig er over 980 m fra anlægstiltagene til Yderup Bæk, vurderes eventuelt mobiliserede sediment at bundfældes eller aflejres på terræn før det når det målsatte vandløb.

SGAV vurderer med baggrund i dette, at der vil være en midlertidig sedimentpåvirkning af gravearbejdet, der grundet lav vandføring og ingen direkte hydrologisk forbindelse, vurderes ikke at medføre en væsentlig sedimentpåvirkning nedstrøms og dermed ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det målsatte vandløb Yderup Bæk/Lyngby Bæk, som ligger ca. 980 m nedstrøms projektområdet.

Påvirkning med næringsstoffer og frigivelse/ophobning af miljøfarlige forurenende stoffer

Projektområdet ligger hovedsageligt uden for okkerklassificerede områder, mens mindre delområder er klassificeret som Klasse IV – dvs. ingen risiko for okkerudledning. Derudover er der ikke registreret jordforurening i projektområdet. Bygherre vurderer, at jordens indhold af næringsstoffer er relativt lav, fordi arealerne ikke har været gødet og sprøjtet siden 2005/2018, og fordi der er plantet skov på størstedelen af arealet, hvor træerne i området dermed bidrager til at optage eventuelt overskydende næringsstof fra den tidligere landbrugsdrift.

Som det fremgår af afsnit 4.2.1 vil der i forbindelse med etablering af de åbne forløb ske en afgravning af delstrækninger med en dybde på max. 30 cm. Det opgravede jord spredes på græsarealer, som ikke vådlægges i forbindelse med projektet. Dette sikre, at potentielt akkumulerede mængder af miljøfarlige forurenende stoffer fra tidligere landbrugsdrift ikke udvaskes herfra. Bygherre vurderer dermed, at projektet ikke medfører en frigivelse af miljøfarlige forurenende stoffer.

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet i anlægsfasen hverken vil påvirke den kemiske eller økologiske tilstand for Lyngby Bæk/Yderup Bæk væsentligt eller hindre målopfyldelse for vandløbet. Dette begrundes med, at projektet ikke vurderes at medføre en øget mobilisering af miljøfarlige forurenende stoffer eller en øget udvaskning af næringsstoffer til det målsatte vandløb Lyngby Bæk/Yderup Bæk.

4.3.1.3 Vurdering af potentielle påvirkninger i driftsfasen på Lyngby Bæk/Yderup Bæk

Bygherre oplyser, at der ikke er planlagt aktive tiltag i den efterfølgende driftsfase, som vil påvirke det målsatte vandløb Lyngby Bæk/Yderup Bæk. Projekttiltagenes ændring af afledning og forsinkelse af vand kan dog medføre en potentiel påvirkning af Lyngby Bæk/Yderup Bæk i form af temperaturstigning af overfladevand.

Ændring af vandaflledning og temperaturstigning i overrislingsområder

Når vandet fremadrettet ledes i åbne forløb med overrislingszoner på terræn, vil vandet gøre længere ophold inden for projektområdet. Projekttiltagene vil i driftsfasen dermed sikre en langsommere og mere jævn afstrømning til de nedstrøms beliggende vandløb. Afhængig af sæsonen vil vandet enten blive kølet ned eller varmet op, hvilket kan medføre en reduktion af iltindholdet i det opvarmede vand, der potentielt kan føre til iltsvind i vandløbet.

Da der i nærværende projekt er tale om små vandmængder, som potentielt vil kunne blive varmet op og indirekte blive ledt til vandløbet, vurderer SGAV, at det ikke vil have en væsentlig påvirkning på iltindholdet i vandløbet, og dermed ikke resultere i iltsvind, der kan påvirke tilstanden af Lyngby Bæk/Yderup Bæk.

Når vandet tager længere ophold på terræn i projektområdet, vurderer SGAV, at dette vil bidrage til at nogle af de næringsstoffer, der eventuelt måtte være i vandet optages i jorden og vegetationen, undervejs når det løber på terræn. Udledningen af næringsstoffer vurderes som et resultat af dette at blive mindsket ligesom vandtilførslen til Lyngby Bæk/Yderup Bæk vil mindskes i mindre grad, da der ligeledes vil ske en øget fordampning af overfladevand. Dette vurderes ikke at give anledning til påvirkning af det målsatte vandløb, da der ikke er direkte hydrologisk forbindelse samt da der er tale om en lille mængde.

SGAV vurderer på baggrund af ovenstående, at projektets driftsfase hverken vil påvirke den kemiske tilstand eller den økologiske tilstand for Lyngby Bæk/Yderup Bæk eller forhindre målopfyldelse for vandløbet, fordi etablering af de åbne forløb ikke vil medføre en ændret vandaflledning eller temperaturstigning i overrislingsområderne, der vil påvirke tilstanden i vandløbet væsentligt, samt grundet det begrænsede vandbidrag, hvor projektområdet udgør ca. 3 procent af hele oplandet til Yderup Bæk.

4.3.2 Lyngbygård Å

Fra Yderup Bæk fortsætter vandet til Lyngbygård Å (Vandområde ID: 010483).

Miljømålet for Lyngbygård Å er god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Den aktuelle tilstand er moderat økologisk tilstand og ukendt (god ved genbesøg) kemisk tilstand. Grunden til manglende målopfyldelse er tilstanden for kvalitetselementerne makrofyter, fytobenthos og fisk.

Som det fremgår af ovenstående afsnit, 4.3.2 Lyngby Bæk og Yderup Bæk, vil der ikke ske nogen øget mobilisering af miljøfarlige forurenende stoffer, øget udledning af næringsstoffer eller sedimenttransport fra Lyngby Bæk og Yderup Bæk og dermed heller ikke videre til Lyngbygård Å. Det er derfor SGAVs

vurdering, at projektet ikke vil påvirke hverken den kemiske eller økologiske tilstand for Lyngbygård Å eller hindre målopfyldelse for vandløbet.

4.3.3 Århus Å

Fra Lyngbygård Å forstætter vandet videre til henholdsvis Årslev Engsø og Brabrand Sø (se afsnit 4.4.) inden det løber videre til Århus Å (Vandområde ID: 03201).

Miljømålet for Århus Å er god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Den aktuelle tilstand er ukendt (moderat ved genbesøg) økologisk tilstand og ukendt (ikke-god ved genbesøg) kemisk tilstand.

Som det fremgår af afsnit 4.3.2, vil der ikke ske nogen øget mobilisering af miljøfarlige forurenende stoffer, øget udledning af næringsstoffer eller sedimenttransport fra Lyngby Bæk, Yderup Bæk eller Lyngbygård Å. Der vil af den årsag heller ikke være nogen transport til Århus Å. Det er derfor SGAVs vurdering, at projektet ikke vil påvirke hverken den økologiske eller kemiske tilstand for Århus Å eller forhindre målopfyldelse for vandløbet.

4.4 Målsatte søer

Der er ingen målsatte søer inden for projektområdet, men som det fremgår af ovenstående ligger projektet i oplandet til Yderup Bæk der afvander til de målsatte søer Årslev Engsø og Brabrand Sø.

4.4.1 Årslev Engsø

Fra Lyngbygård Å fortsætter vandet ud i Årslev Engsø (DK Vandområde ID: 592).

Miljømålet for Årslev Engsø er moderat økologisk tilstand og god kemisk tilstand.

Den aktuelle tilstand er moderat økologisk tilstand grundet fytoplankton samt ukendt kemisk tilstand. Det samme er gældende ved genbesøg af vandplaner.

Som det fremgår af afsnit 4.3.2 vil der ikke ske nogen påvirkning af det målsatte vandløb Lyngbygård Å, som har hydrologisk forbindelse med Årslev Engsø. Det er derfor SGAVs vurdering, at etablering af projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af kvalitetselementerne for Årslev Engsø.

4.4.2 Brabrand Sø

Brabrand Sø (DK Vandområde ID: 582) er målsat til at skulle opnå god økologisk- og god kemisk tilstand. Den aktuelle samlede økologiske tilstand er dårlig grundet kvalitetselementerne fisk og fyttoplankton, mens den kemiske tilstand er ikke-god. Det samme er gældende ved genbesøg af vandplaner.

Som det fremgår af afsnit 4.3.2 vil der ikke ske nogen påvirkning af Lyngbygård Å, og det er derfor SGAVs vurdering, at etablering af projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af kvalitetselementerne for Brabrand Sø og desuden ikke vil hindre målopfyldelse for søen.

4.5 Kystvand

Fra Århus Å fortsætter vandet ud i Aarhus Bugt og Bredstrup Vig (Vandområde ID: 147).

Miljømålet for Aarhus Bugt og Bredstrup Vig er god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Den aktuelle samlede økologiske tilstand er moderat (ringe ved genbesøg) grundet tilstanden for kvalitetselementerne fyttoplankton (klorofyl) og rodfæstede bundplanter (eks. ålegræs og vandaks) mens den kemiske tilstand er ikke-god kemisk tilstand.

Som det fremgår af de ovenstående afsnit vil der ikke ske nogen øget mobilisering af miljøfarlige forurenende stoffer, øget udledning af næringsstoffer eller sedimenttransport fra projektområdet. SGAV vurderer på baggrund af dette, at der heller ikke vil være nogen påvirkning af hverken den økologiske eller kemiske tilstand for det målsatte kystvandområde. Det er derfor SGAVs vurdering, at etablering af

projektet ikke ændrer på kystvandets tilstand, eller strider imod vandplanlægning for Aarhus Bugt og Bredstup Vig.

4.6 Samlet vurdering i henhold til målsatte vandforekomster

På det foreliggende grundlag er det således SGAVs vurdering, at projektet, hverken i anlægs- eller driftsfasen, vil medføre påvirkninger, der kan forringe den aktuelle tilstand eller forhindre målopfyldelse for de berørte målsatte vandforekomster, jf. lov om vandplanlægning, idet der ikke sker påvirkning af overfladevand og grundvandsmagasiner.

4.7 Havstrategi

SGAV vurderer, at projektet ikke vil påvirke muligheden for, at der opnås god miljøtilstand i Kattegats økosystem. Dette begrundes med, at projektet ikke tilfører forurenende stoffer til området, hverken i anlægs- eller driftsfasen, og da projektet sker på land og ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger på havmiljøet. SGAV vurderer med baggrund i ovenstående, at projektet, hverken i anlægs- eller driftsfasen, er til hinder for målopfyldelse af Danmarks havstrategi, idet projektet ikke har væsentlig påvirkning for strategiens deskriptorer og dermed ikke hindrer god miljøtilstand i havets økosystemer, jf. lov om havstrategi⁶.

5 Beskyttede arter og beskyttet natur

5.1 Væsentlighedsvurdering af Natura 2000-områder

Natura 2000-områder er betegnelsen for et sammenhængende netværk af beskyttede naturområder i EU, udpeget på grundlag af bestemmelser i de to EU-direktiver: fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet. Områderne er udpeget til at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. For områderne gælder et udpegningsgrundlag, som rummer forekomster af naturtyper og arter, der er omfattet af naturdirektiverne.

5.1.1 Nærmeste Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område er N233, Brabrand Sø med omgivelser, der ligger ca. 3,4 km syd for projektområdet og som indeholder habitatområde H233 (Brabrand Sø med omgivelser). Natura 2000-område N233 er særligt udpeget for at beskytte de to store næringsrige søer Årslev Engsø og Brabrand Sø, der har betydning som ynglelokalitet og rasteområde for en lang række fuglearter, samt arealer med rigkær. Områdets udpegningsgrundlag fremgår af nedenstående Figur 4.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 233		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)
	Damflagermus (1318)	

Figur 5. Udpegningsgrundlaget med naturtyper og arter for habitatområde nr. 233. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter i habitatdirektivets bilag 1 og 2.

* angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype.

⁶ LBK nr. 123 af 01/02/2024. Bekendtgørelse af lov om havstrategi.

Omkring 5,6 km sydvest for projektområdet ligger Natura 2000-området N232 Lillering Skov, Stjær Skov, Tåstrup Sø og Tåstrup Mose, der indeholder habitatområde H232 (Lillering Skov, Stjær Skov, Tåstrup Sø og Tåstrup Mose).

Natura 2000-område N232 er specielt udpeget for at beskytte løvskovsarealerne og er primært karakteriseret ved arealer med bøgeskov på muldbund, elle- og askeskov, ege-blandskov og næringsrig sø. Områdets udpegningsgrundlag fremgår af nedenstående figur 5.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 232		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91E0)
	Sumpvindelsnegl (1016)	Odde (1355)
Arter:		

Figur 6. Udpegningsgrundlaget med naturtyper og arter for habitatområde nr. 232. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter i habitatdirektivets bilag 1 og 2.

* angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype.

5.1.2 Påvirkninger på udpegningsgrundlag for H233 og H232

Habitatområder har til formål at beskytte og genoprette en gunstig bevaringsstatus for bestemte naturtyper og arter af dyr og planter.

I det nedestående er der foretaget en vurdering af de naturtyper og arter af dyr og planter som er på udpegningsgrundlaget for de to habitatområder.

5.1.2.1 Påvirkning af habitatnaturtyperne

Bygherre oplyser, at der ikke vil være nogen direkte påvirkning af habitatområde H233 og H232 som følge af projektet.

Via vandløb er der dog som tidligere angivet indirekte hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og Brabrand Sø med omgivelser der ligger ca. 8 km målt langs vandløbene nedstrøms projektområdet. Derudover løber vandløbet Lyngbygård Å ud i Årslev Egesø.

Bygherre vurderer, at naturtyperne på udpegningsgrundlaget for H233 og H232 ikke påvirkes af projektet grundet projektets beliggenhed, omfang og karakter, der ikke medfører en øget sedimenttransport eller en øget tilførsel af næringsstoffer samt ikke indeholder andre aktiviteter der kan påvirke naturtyperne.

SGAV vurderer, at projektet ikke medfører aktiviteter eller emissioner i hverken anlægs- eller driftsfasen, som kan påvirke habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlaget for H233 og H232. Det begrundes SGAV med, at anlægsaktiviteterne kun medfører lokale støv- og støjgener og ingen vibrationer, luft- eller lugtpåvirkninger (se afsnit 6) der grundet afstanden ikke vil påvirke habitatområderne der ligger mere end 3 km fra projektområdet. Derudover er der i afsnit 4 vurderet, at der ikke er væsentlig risiko for at påvirke vandkvaliteten i Brabrand Sø eller Årslev Egesø med sedimenttransport eller frigivelse af miljøfarlige stoffer i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Det er dermed SGAVs vurdering, at der ikke vil ske en påvirkning af naturtyperne på udpegningsgrundlaget for H233 og H232.

5.1.1.2 Påvirkning af udpegningsarter

Ud over habitatnaturtyperne er der samlet set fire arter på udpegningsgrundlaget for H233 og H232: stor vandsalamander, damflagermus, odde og sumpvindelsnegl. Arterne gennemgås i nedenstående.

5.1.1.2.1 Stor vandsalamander (1166)

Stor vandsalamander er udbredt og almindelig i hele landet, på nær i Vestjylland og Vendsyssel. Stor vandsalamanders yngleområde er lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller, uden fisk, forurening og overskygning. Dens foretrukne rasteområder er på land især i skovområder, under stammer med råddent træ, sten, døde blade og i musehuller. Overvintringsområdet skal være frostfrit og sker i skov, huller i jorden, stenbunker, murværk og visne blade. Vandringsperioden fra overvintringsstedet til ynglestedet kan begynde i marts og vil normalt kulminere i starten af april. Når salamanderne forlader overvintringsstedet, søger de oftest mod lavtliggende områder for at finde frem til fugtige lavninger og søer med egnede ynglesteder. Jf. Håndbog om dyrearter op habitatdirektivets bilag IV, opsøger størstedelen af bestanden levesteder inden for få hunderede meter, men enkelte individer kan vandre op mod 1 km. Alle artens levesteder skal dog være til stede inden for en kort afstand omkring ynglestedet (100 m).

Stor vandsalamander kan grundet dens korte aktionsradius (1 km) udelukkes at blive væsentlig påvirket som udpegningsart grundet afstanden fra projektområdet til habitatområdet (>3 km) samt projektets meget lokale karakter og påvirkning, uden væsentlige emissioner eller øvrige udledninger til gene for omgivelserne.

Stor vandsalamander er også på habitatdirektivets bilag IV, hvorfor den også behandles under afsnit 5.3.1.

5.1.1.2.2 Damflagermus (1318)

Damflagermus er udbredt i det meste af Jylland, men mest almindelig i Midt- og Østjylland og omkring Limfjorden. Der findes også en mindre bestand i det sydøstlige Sjælland og ved Guldborgsund ligesom arten forekommer sporadisk på Bornholm og Fyn.

De overordnede krav til vinterkvarteret for damflagermus er, at det skal være et sted hvor flagermusene er beskyttet mod fjender, uforstyrret og frostfrie, med lave plusgrader. I det åbne land er passende yngle- og rastesteder ofte bygningerne, men kan også være træer med hulheder. De sidder i vinterdvaleperioden i underjordiske rastesteder, hvor stort set hele den jyske bestand formentligt overvintrer i kalkgruberne i Midtjylland og Himmerland. De jager typisk lavt over søer og større vandløb med frie vandflader, men ses også jage over f.eks. buske, rørskov og fugtige enge. Damflagermus er nataktive, og kan i løbet af en nat fouragere 20-30 km fra yngle- og rastesteder, og kan derfor, grundet deres store aktionsradius, potentielt forekomme i eller i nærheden af projektområdet, hvis forholdene er egnede.

Ifølge arter.dk er der registeret damflagermus ca. 2,5 km fra projektområdet.

Bygherre oplyser, at projektet ikke indebærer fældning af gamle træer der potentielt ville kunne være ynglested eller dagkvarter for damflagermus ligesom der med projektet ikke fjernes potentielle fourageringslokaliteter eller ledelinjer. De træer der er nødvendige at fælde i forbindelse med projektet er unge egetræer plantet i forbindelse med skovrejsningen i 2005. Der er dermed ingen gamle træer eller store træer blandt de træer der skal fældes og bygherre oplyser, at der ikke er hulheder eller lignende der kan benyttes som levested for flagermus. Desuden oplyser bygherre, at der ikke er oplagte indflyvningsmuligheder.

Bygherre vurderer dermed, at træerne der fældes ikke er egnede levesteder for flagermus.

SGAV vurderer på baggrund af ovenstående, at bestanden af damflagermus ikke påvirkes af projektet, da projektet ikke indebærer, at der fældes gamle træer, fjernes levende hegn eller andre landskabelige ledelinjer, nedrives bygninger eller fjernes fourageringssteder for damflagermus, hvorfor der ikke er risiko for påvirkning af damflagermus. Skulle individer af arten jage i nærområdet i forbindelse med anlægsarbejdet, vil dette ske om natten, hvorfor arten ikke vurderes at blive påvirket af projektet.

5.1.1.2.3 Odder (1355)

Odderen er udbredt i hele Jylland og på hele Fyn og findes også på Sjælland og Lolland-Falster, hvor den dog er fåtallig.

Odderen lever i tilknytning til vådområder. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, særligt søer og moser med store rørskovsområder. Ungerne fødes i en sikker hule i et afsides, uforstyrret beliggende sø- eller moseområde, ofte en forladt rævegrav eller blot et hulrum under en trærod i åbrinken. Yngleområdet består af selve hulen, som ungerne fødes og opfostres i, og de nærmeste omgivelser. Et rasteområde for odderen er mere diffust end et yngleområde, og kan forekomme mange steder langs vandløb og søer. Områderne kan være svære at lokalisere, men knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder, hvor odderen kan finde relativt uforstyrret skjul i længere perioder på alle tider af året. Odderen er yderst mobil og pladskrævende, hvorfor den kan færdes langt fra sit yngle- og rasteområde. En voksen odders territorie kan strække sig over mere end 10-20 km langs vandløb. Odderen er primært natteaktiv og opholder sig derfor i skjul i dagstimerne.

Bygherre oplyser, at projektområdet ligger opstrøms et rørlagt vandløb og odderen vil således skulle krydse åbne områder uden at kunne følge et vandløb og vil desuden skulle krydse jernbanetraceet, hvilket bygherre vurderer, gør projektområdet mindre egnet som potentielt levesteder for odderen. Derudover fjernes der ingen vandløb eller søer i forbindelse med projektet.

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet dermed ikke hindrer gunstig bevaringsstatus, da bestanden af odder ikke påvirkes af projektet, og da ingen af odderens yngle- og rasteområder er til stede inden for projektområdet. Projektet påvirker heller ikke yngle- og rasteområder uden for projektområdet hverken under anlægsarbejdet eller i drift.

SGAV vurderer dermed, at bestanden af odder ikke påvirkes væsentligt af projektet.

5.1.1.2.4 Sumpvindelsnegl (1016)

Sumpvindelsnegl findes især i den østlige del af Danmark, særligt på Sjælland og Fyn.

Arten er en landsnegl, der lever på våde lokaliteter. Den lever typisk på ældre eller visne blade af arterne stararter (såsom stivstar og kærstar), høj sødgræs eller grenet pindsvineknop. Disse arter findes ofte som bunddække i ellesumpe, i kalkholdige og lysåbne moset, væld eller ved såkanter. Sumpvindelsnegl stiller specielle krav til levestedet, da en særlig fugtighedsgrad er nødvendig for at opretholde den rette mikroflora, som sneglene spiser.

Grundet artens korte aktionsradius, og særlige krav til levestedet, vurderer SGAV, at arten kan udelukkes at blive væsentligt påvirket af projektet grundet afstanden fra projektområdet til habitatområdet (5,6 km) samt fravær af potentielle egnede levesteder i eller i umiddelbar nærhed af projektområdet.

5.2 Samlet vurdering af Natura-2000 områderne

Grundet projektets karakter og meget lokale påvirkninger, vurderer SGAV, at direkte påvirkninger af Natura 2000-områderne N232 og N233, herunder beskyttede naturtyper og arter på udpegningsgrundlagene, som følge af projektet kan udelukkes. Det begrundes SGAV med projektets karakter uden væsentlige emissioner eller øvrige udledninger til gene for omgivelserne. Der er desuden ingen direkte forbindelse mellem projektområdet og Natura 2000-områderne, hverken hydrologisk eller fysisk, hvor den faktiske afstand er mindst 3,4 km og 5,6 km.

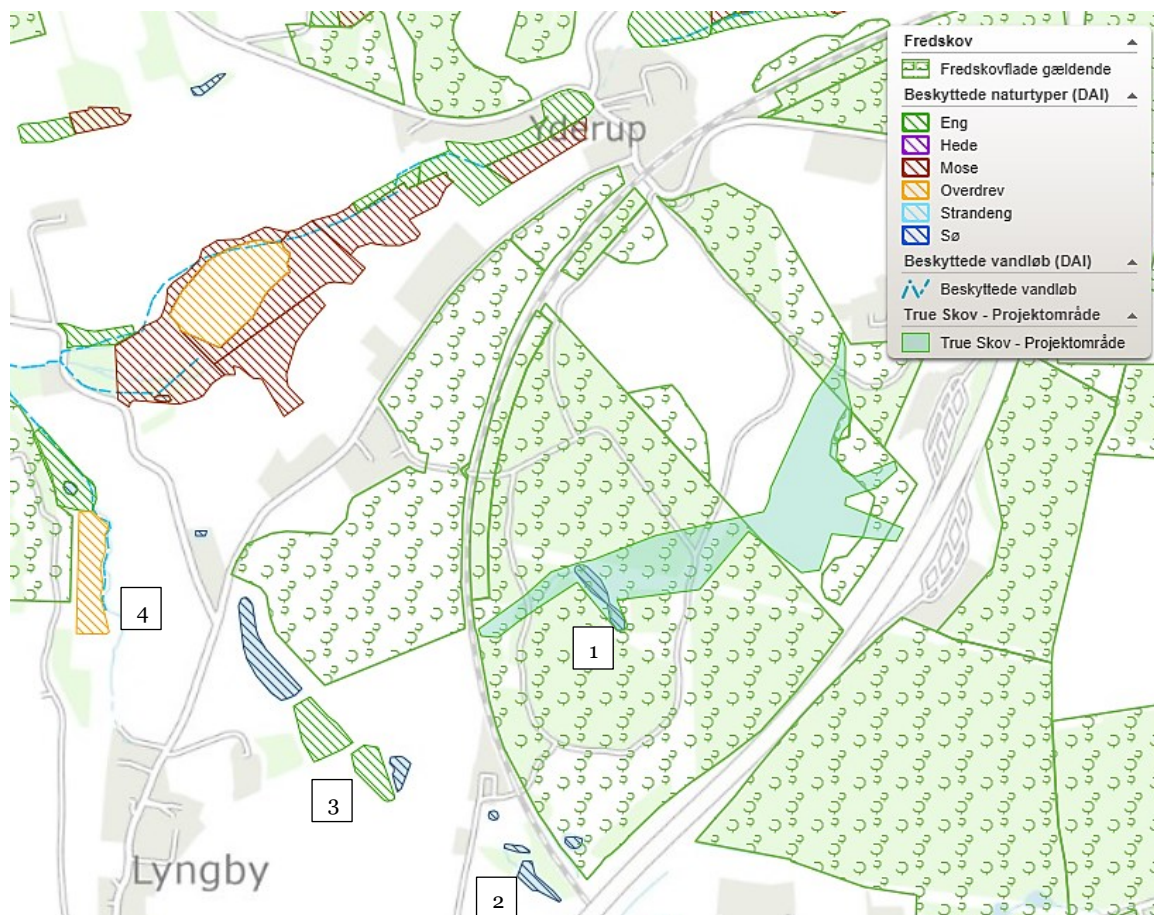
SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet dermed ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-områderne og deres udpegningsgrundlag. Dette betyder, at der ikke skal foretages en konsekvensvurdering af projektets virkninger på nævnte Natura 2000-områder jf. habitatbekendtgørelsen⁷.

⁷ BEK nr. 2091 af 12/11/2021 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

5.2 Beskyttet natur og fredskov

Inden for projektområdet er der som tidligere angivet to mindre søer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Derudover er der en række § 3-beskyttet naturtyper i nærheden af projektområdet, hvor de nærmeste omfatter søer, enge samt et overdrev (Figur 6).

Der er foretaget en vurdering af en potentiel påvirkning af disse naturtyper i nedenstående.

Figur 7. Oversigtskort over § 3-beskyttet naturområder i eller i nærheden af projektområdet. Tallene i firkanter henviser til de naturområder der vurderes potentielt at kunne blive påvirket af projektet.

5.2.1 Beskyttede søer inden for projektområdet

De delvist sammenhængende § 3 søer der ligger inden for projektområdet (Figur 6 nr. 1), er udgravet i forbindelse med tidligere faser af skovrejsningen i området.

Det er som tidligere nævnt byherres vurdering, og det fremgår også af skråfoto, at søerne i dag er præget af tilgroning og påvirket af mange års tilførelse af næringsrigt drænvand.

Opland til søen er ca. 0,5 km² svarende til en middelvandtilførsel på 4,6 l s⁻¹ og en medianminimumvandtilførsel på 1,8 l s⁻¹ via drænsystemerne. Oplandet omfatter overvejende tidligere omdriftsarealer, hvor der nu er rejst skov, men byherre oplyser, at der også forventes at være et tidligere bidrag af rensat spildevand fra ejendommen Lyngbygårdsvej 78-80 (matr.nr. 3a, Yderup By, Lyngby), hvor der er etableret to minirenselanlæg på adressen. Anlæggene er dimensioneret til hhv. 10 PE⁸ og 5 PE.

⁸ Kapacitet og størrelsen af et renselanlæg beskrives ud fra betegnelse PE – PersonEnhed. 1 PE angiver den mængde af stof og vand, som 1 person bidrager med i spildevand på en dag.

Figur 8. Fra bygherres ansøgning: Eksisterende forhold omkring søerne i projektområdet. Strippet linje er forventet forløb af drænledningen og gul linje er eksisterende grøft. Med orange cirkler er der angivet forventet placering af brønde og de grønne firkanter angiver drænledningen som fundet ved frigravning hhv. nordøst (opstrøms) og vest (nedstrøms) for søen.

5.2.1.1 Vurdering af potentiel påvirkning i anlægsfasen

Bygherre oplyser, at søerne i dag får tilladt næringsholdigt drænvand via drænledningen der løber fra B15 (**Figur**). Som nævnt i ovenstående er drænet forbundet til ejendommen Lyngbygårdsvej 78-80. Drænet er eftersøgt på bygherres egne arealer i marts 2023, hvor det er fundet gennemgroet af trærod-der og dermed ikke fuldt i funktion. Ved samme lejlighed har bygherre været i kontakt med ejeren af matriklen, der mener, at der ikke er afledning fra ejendommen til drænet. Der har heller ikke været rettet henvendelse til bygherre om problemer med afledning af vand til drænet. Det er derfor bygherres vur-dering, at der i dag er ingen eller kun meget begrænset udledning fra Lyngbygårdsvej 78-80 til drænet.

Ved gennemførelse af projektet kobles drænledningen fra søerne og i stedet vil tilledning af vand til søen ske via åbne grøfteforløb, der slutter som overrisling på terræn. Afløb fra søen udføres som et overløb på terræn, hvorfra en smal rende leder vandet videre mod syd.

SGAV vurderer, at projektets anlægsfase ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af søerne. Dette be-grundes med, at afkobling af drænledningen kan gennemføres uden negativ påvirkning på søerne og med en forventet gavnlig effekt i driftsfasen. Den smalle rende der fremadrettet skal lede vandet fra søerne, eksisterer allerede, hvorfor der ikke er nogle anlægstiltag forbundet med dette.

SGAV vurderer desuden, at der ikke er risiko for udledning af miljøfarlige forurenende stoffer til søerne i anlægsfasen, idet projektets karakter er uden emissioner eller anden udledning til omgivelserne, jf. afsnit 4 om målsatte vandforekomster.

5.2.1.2 Vurdering af potentiel påvirkning i driftsfasen

Bygherre oplyser, at vandtilførslen til søen ikke ændres betydeligt, men at det kan forventes, at en større del af vandet fordampes fra terræn eller gennem vegetation som resultat af overrislingen på terræn.

Dermed er der mulighed for at der kan ske en vis denitrifikation samt at der kan ske optag af næringsstoffer i planter, hvorved færre næringsstoffer når ned til søen. Der kan ligeledes forventes en større temperaturvariation i overfladevandet, der tilledes søerne, da dette nu, afhængig af årstiden, vil blive udsat for opvarmning eller nedkøling i det åbne forløb.

Som følge af projektet vil der desuden ske en fjernelse af den direkte tilførelse af næringsholdigt drænvand til søen, hvilket bygherre vurderer vil have en positiv påvirkning på søerne.

Da søerne blev anlagt, i forbindelse med tidligere faser af skovrejsningen, blev der samtidig etableret et terrænnært grøfteafløb fra søen. Bygherre oplyser, at dette grøfteafløb ikke har fungeret efter hensigten fordi den eksisterende drænledning forsat var og er i funktion, hvormed vand fra søerne i stedet kan sive bort i den dybereliggende drænledning. Når drænledningen som en del af projektet kobles fra vandhullet, vil afløb fra søen i stedet ske via det terrænnære grøfteforløb, som det var tiltænkt fra start. Der vil således fortsat være afløb fra vandhullet, men i et højere og mere naturligt niveau end det er tilfældet under eksisterende forhold, hvilket bygherre vurderer, vil være til gavn for naturindholdet i søerne, da søerne hermed bedre kan opretholde et naturligt vandspejl.

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at projektets driftsfase ikke vil medføre negative tilstandsændringer af § 3 søerne. Dette skyldes, at vandtilførslen til søerne ikke ændres betydelig samt at den direkte tilførsel af næringsholdigt drænvand fjernes ved afkobling af drænledningen. Afløb fra søerne via det nye terrænnære grøfteforløb vurderes ligeledes ikke at medføre en negativ påvirkning, men kan i stedet være til gavn for søernes tilstand, da et mere naturligt afløb fra søen medfører mindre udsving i søens vandstandsforhold. Derudover er der ingen øvrige aktiviteter i driftsfasen som vurderes at kunne påvirke søerne væsentligt.

SGAV vurderer dermed, at hverken projektets anlægs- eller driftsfase vil have væsentlige påvirkninger, herunder permanente tilstandsændringer, af § 3 søerne inden for projektområdet.

2.2 Beskyttede søer uden for projektområdet

Omkring 370 m nedstrøms projektområdet ligger der en række § 3-beskyttet søer langs den rørlagte del af Lyngby Bæk (Figur 6 nr. 2).

SGAV vurderer, at hverken projektets anlægs- eller driftsfase vil medføre påvirkninger, herunder permanente tilstandsændringer af søerne, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Dette skyldes, at der ikke er nogen hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og søerne. Derudover begrundes det med projektets lokale karakter uden emissioner eller nye udledninger, jf. afsnit om målsatte vandområder, samt da projektet ikke omfatter anlægs- eller driftsaktiviteter som berører søerne. Det er dermed SGAVs vurdering, at der ikke vil ske en påvirkning af de § 3-beskyttede søer.

5.2.3 Beskyttede enge

Omkring 300 m sydvest for projektområdet ligger to § 3-beskyttede enge (Figur nr. 3).

Der er ingen direkte hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og den sydligste eng, men vandets vej fra projektområdet til Lyngby Bæk/Yderup Bæk løber gennem det vestlige nederste hjørne af den nordligste eng.

SGAV vurderer, at hverken projektets anlægs- eller driftsfase vil medføre væsentlige påvirkninger, herunder permanente tilstandsændringer, på engene omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Dette skyldes, at der, jf. afsnit om målsatte vandområder, ikke sker nogen øget mobilisering af miljøfarlige forurenende

stoffer, øget udledning af næringsstoffer eller sedimenttransport fra projektet, som kan påvirke de beskyttede enge, ligesom projektet ikke medfører andre emissioner der kan påvirke engene. Det er dermed SGAVs vurdering, at der ikke vil ske en væsentlig negativ påvirkning af de § 3-beskyttede enge.

5.2.4 Beskyttede vandløb

Det nærmeste beskyttede vandløb er tidligere omtalte Lyngby Bæk/Yderup Bæk der ligger ca. 673 meter fra projektområdet (Figur nr. 4).

SGAV vurderer, at hverken projektets anlægs- eller driftsfase vil medføre væsentlig påvirkninger, herunder permanente tilstandsændringer på det beskyttede vandløb, fordi der, jf. afsnit om målsatte vandforekomster, hverken er aktiviteter eller udledning, der kan påvirke vandløbet.

5.2.5 Fredskov

Da projektområdet er placeret i et skovrejsningsområde er størstedelen af projektområdet beliggende inden for et område, der er registreret som fredskov. Det gælder for de enkelte fredskovspligtige arealer, at de skal holdes bevokset med træer, der danner, eller som inden for rimeligt tidsrum vil danne, sluttet skov af højstammede træer. Der er to steder hvor fredskoven berøres af anlægsarbejdet, da der påregnes let rydning for at skabe plads til maskinerne, der skal anvendes i anlægsfasen.

Bygherre oplyser, at det er få træer der skal fældes i et trace ind gennem bevoksningen, fordelt på to korte strækninger på henholdsvis 40 m og 125 m i 2-3 meters bredde dvs. max. 500 m², stort set svarende til et skovningsspor. Der vil forsat være skovbevoksning og træernes krone vil efter få år igen lukke tæt. Bygherre vurderer dermed, at projektet ikke vil påvirke fredskovspligten.

SGAV vurderer, at der er tale om en midlertidig rydning, hvor området efterfølgende kan genplantes, og hvor skoven stadig vil fremstå som et areal, der er bevokset med træer.

Det er op til skovmyndigheden at vurdere, om rydningen vil kræve en dispensation fra fredskovspligten.

5.2.6 Samlet vurdering

Samlet vurderer SGAV, at projektet, hverken i anlægs- eller driftsfasen, vil medføre en væsentlig påvirkning af naturtyperne, herunder vandløb, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

SGAV vurderer, at det ikke er risiko for udledning af miljøfarlige forurenende stoffer til nærliggende § 3 beskyttede naturtyper, eller til søerne inden for projektområdet, idet projektet er uden emissioner samt at der, jf. afsnit om målsatte vandforekomster ikke er risiko for udledning af overfladevand til de § 3 beskyttede naturtyper. Det vurderes dermed, at der ikke er risiko for tilstandsændringer af naturområderne. Projektet vurderes ej heller at forhindre passage for fauna til omkringliggende naturområder.

5.3 Bilag IV arter

I og omkring projektområdet findes der potentielt en række bilag IV-arter.

En bilag IV-art har særlig beskyttelse efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver, der består af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet. Bilag IV-arterne er også omfattet af artsfredningsbekendtgørelsen og må derfor ikke indfanges eller slås ihjel, ligesom der er forbud mod forstyrrelser og ødelæggelse af deres yngle- og rasteområder. SGAV har vurderet at potentielle bilag IV arter inden for projektområdet, eller i umiddelbar nærhed, er stor vandsalamander, markfirben, spidssnudet frø, grøn mosaikguldsmed, flagermus og odder. Vurderingen er lavet på baggrund af registreringer i nærheden, artens udbredelse i Danmark, samt artens levesteder.

Ud fra søgninger på arter.dk er stor vandsalamander den eneste bilag IV art der er registreret inden for projektområdet, mens der er registreret forskellige flagermusarter og odder i nærheden af projektområdet. Grøn mosaikguldsmed, markfirben og spidssnudet frø er medtaget grundet deres udbredelse i området.

Nedenfor er der foretaget en vurdering af mulig påvirkning for hver af disse arter.

5.3.1 Stor vandsalamander

Stor vandsalamanders yngleområder er lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller, uden fisk, forurening og overskygning. Dens foretrukne rasteområder er på land især i skovområder, under stammer med råddent træ, sten, døde blade og i musehuller. Overvintringsområdet skal være frostfrit og sker i skov, huller i jorden, stenbunker, murværk og visne blade. Vandringsperioden fra overvintringsstedet til ynglestedet kan begynde i marts og vil normalt kulminere i starten af april. Når salamanderne forlader overvintringsstedet, søger de oftest mod lavtliggende områder for at finde frem til fugtige lavninger og søer med egnede ynglesteder. Jf. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, opsøger størstedelen af bestanden levesteder inden for få hunderede meter, men enkelte individer kan vandre op mod 1 km. Alle artens levesteder skal dog være til stede inden for en kort afstand omkring ynglestedet (100 m).

Stor vandsalamander er tidligere registreret i de to delvist sammenhængende § 3 søer der ligger inden for projektområdet. Bygherre oplyser, at der er foretaget besigtigelse af vandhullerne, men ikke registreret stor vandsalamander senere end i 2019, hvor arten er registreret af Vejdirektoratet i forbindelse med en § 3 besigtigelse. Det kan derfor antages at arten stadig findes i søerne, men bygherre vurderer, at de i så fald vil være i tilbagegang pga. løbende tilgroning i søkanten, overskygning af vandfladen samt mange års påvirkning med næringsrigt drænvand.

Bygherre oplyser, at, anlægsarbejdet ikke berører søerne direkte, dog vil der være aktiviteter omkring søernes nordlige ende i forbindelse med at dræn fra søerne afbrydes.

Arealet som maskinerne vil køre på når arbejdet udføres er bevokset med tæt græs (Figur 8) og er ifølge bygherre ikke egnet eller sandsynligt overvintringssted for stor vandsalamander, da der hverken findes stammer, sten eller huller i jorden til overvintring. Bygherre oplyser, at der inden for 25 m fra søerne findes ideelle skovbevoksede arealer som er mere passende som overvintringsområder, hvilket gør det mindre sandsynligt at individer skulle overvintre i græsset omkring søerne. De nærliggende skovbevoksede arealer påvirkes ikke i hverken anlægs- eller driftsfasen. Der er ingen aktiviteter omkring søerne i driftsfasen, som kan påvirke stor vandsalamander.

Figur 9. Fra bygherres ansøgningsmateriale: § 3 søerne i højre side af billedet (præget af tilgroning), græstæppet omkring søerne samt det nærliggende skovareal til venstre i billedet.

På det foreliggende grundlag vurderer SGAV dermed, at stor vandsalamander ikke påvirkes væsentligt af projektet, da arbejdet omkring søerne kun udføres i den nordlige ende samt udføres på et tidspunkt (vinter 2025), hvor arten overvintrer og dermed ikke vurderes at være tilstede i eller omkring søerne. I stedet vurderes det, at stor vandsalamander i vinterperioden vil fortrække til de nærliggende skovarealer 25 m fra projektområdet, hvor de kan overvintere under stammer, sten, blade eller lignende. Dermed vurderes der ikke at være risiko for at påvirke artens overvintringsområder eller deres vandringsruter til og fra yngle-/overvintringsstedet.

SGAV vurderer på baggrund af ovenstående, at stor vandsalamanders yngle-, -raste- og overvintringsområder, ikke påvirkes af projektet, hverken i anlægs- eller driftsfasen, herunder at der ikke vil være nogen risiko for påvirkning af områdets økologiske funktionalitet samt at der ikke vurderes at være risiko for forsætteligt drab af individer, hvorfor projektet ikke kræver en forudgående dispensation jf. artsfredningsbekendtgørelsen

5.3.2 Markfirben

Markfirbenets yngle- og overvintringsområder består af soleksponeret skrænter med løs, tør jord og sparsom bevoksning bl.a. overdrev og heder, sydvendte bane- og vejskrånninger eller jord- og stendiger. Rasteområderne er typisk kraftigt soleksponeret og veldrænet og indeholder skjulesteder som stensætning og bunker, buskadser og urtetykninger. Markfirben findes i det meste af Danmark, men er truede

af blandt andet habitatsplitning og ødelæggelse af spredningskorridorer. Ifølge ”Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV” forekommer arten dog ikke på Lolland, Falster, Læsø samt en række mindre øer.

Markfirben kan i Danmark være aktive fra februar til november, men den normale aktivitetsperiode går fra april til medio oktober. Arten vandrer typisk langs soleksponerede ledelinjer i landskabet med sparsomt vegetationsdække fx langs veje og jernbaner, hvor den ikke møder for mange forhindringer. Markfirbenet har en forholdsvis lav aktionsradius og en stedfast levevis, hvorfor yngle- og rasteområder er tæt forbundet. I deres aktive periode bevæger de fleste individer sig mindre end 100 m væk fra udgangspunktet, hvor den højeste konstaterede afstand er ca. 150 m. Derimod kan afstanden mellem sommeropholdsområder og overvintringsområder være større.

Der er registreret markfirben i 2019 (Vejdirektoratet) ca. 2 km fra projektområdet.

SGAV vurderer, at projektområdet ikke er egnet yngle- eller rasteområde for markfirben, da projektområdet består af græsarealer og skov, der typisk ikke udgør egnet habitat for markfirben, der foretrækker tørre biotoper som heder, overdrev, råstofgrave og sydvendte skrån timer med blandet vegetation og løs jord. Arten vil desuden i høj grad anvende soleksponerede diger og skel som spredningskorridorer, hvorfor anlægsarbejdet ikke vurderes at afskærer potentielle vandringsruter. Derudover foregår anlægsarbejdet i vintermånederne, hvor markfirben er i dvale. Derudover er der ingen egnede overvintringsområder der berøres af projektet.

Med baggrund i ovenstående vurderer SGAV, at projektet ikke påvirker potentielle yngle- og rasteområder og at der ikke vil være nogen risiko for påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for markfirben. Desuden vurderer SGAV, at projektet ikke risikerer at medføre forsætligt individdrab eller indfangning af markfirben eller beskadige nogen yngle- eller rasteområder for arten.

5.3.3 Spidssnudet frø

Jf. ”Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV” er spidssnudet frø en art, som typisk opholder sig tæt ved ynglevandhullerne, gerne fugtige omgivelser som moser. De juvenile individer lever i rasteområderne (på land) i nogle år før de går til vandhullerne/yngleområderne. Arten trives bedst, hvor der er sammenhængende naturområder, sådan at de kan bevæge sig gennem egnet vegetation fra det ene sted til det andet. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. De mest typiske ynglesteder er lavvandede vandhuller på afgræssede enge og i moser. Rasteområderne er typisk fugtige områder, enge, moser og bredden ved vandhuller. Overvintringsområdet er på land/vandhuller, huller i jorden/ stengærder/murværk, visne blade. Afstanden fra ynglevandhullet til de voksnes opholdssteder kan være op til 1 km eller mere, men oftest er det få hundrede meter eller endnu kortere. Vandringsområder kan heller ikke specificeres til naturtyper. Det væsentlige er, at der ikke forekommer barrierer (såsom veje, store bygninger, større vandløb mm.), der forhindrer vandringer.

Der er registreret spidssnudet frø i 2005 (Aarhus Kommune) ca. 3,6 km fra projektområdet.

SGAV vurderer, at projektområdet ikke er egnet levested for spidssnudet frø, da der ikke er egnede ynglevandhuller inden for projektområdet. Projektområdets eneste vandhul er, som tidligere nævnt, præget af tilgroning og mange års tilledning af næringsrigt drænvand, hvorfor det i nuværende tilstand ikke vurderes at være egnet ynglevandhul for spidssnudet frø. Egnede ynglevandhuller uden for projektområdet er afskåret fra området af jernbane, motorvej, skov og marker, hvorfor det ikke vurderes at projektområdet indgår som spredningskorridor mellem artens potentielle ynglevandhuller og rasteområder. Derudover foregår anlægsarbejdet uden for artens vandringsperiode, der almindeligvis strækker sig fra omkring start/medio marts til starten af april og foregår om natten.

Fordi det færdige projekt vil bestå af skov, lysåben natur og hydrologiske tiltag med meget begrænset vedligehold af arealerne, kan det udelukkes, at spidssnudet frø vil kunne blive påvirket negativt i projektets driftsfase.

Det er dermed SGAVs vurdering, at projektet ikke påvirker potentielle yngle- eller rasteområder og at der ikke vil være nogen risiko for påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for spidssnudet frø. Derudover vurderer SGAV, at projektet ikke medfører risiko for indfangning eller forsætligt individdrab af spidssnudet frø.

5.3.4 Grøn mosaikguldsmed

Grøn mosaikguldsmed yngler i næringsrige søer og grøfter med levedygtige bestande af krebseklo. Den er tæt knyttet til dens værtsplante krebseklo, hvori hele nymfestadiet tilbringes. De største trusler mod arten er derfor også næringsberigelse af plantens voksested. Nymfen lever i meso-eutrofe, rentvandede søer og moser, hvor planten krebseklo er til stede i større omfang, og hvor solen kan skinne ned på vandfladen. I marsken i Sydvestjylland yngler den i kanaler og afvandingsgrøfter. De voksne guldsmeder jager i solåbne skovlysninger og skovbryn.

Nærmeste registrering af grøn mosaikguldsmed er ca. 4,8 km fra projektområdet. SGAV vurderer, grundet artens levevis, herunder især ynglekriterier, at projektet ikke vil påvirke artens potentielle raste- og yngleområder negativt samt at der ikke vil ske påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for grøn mosaikguldsmed. Derudover vurderer SGAV, at der ikke vil ske indfangning eller forsætligt individdrab i forbindelse med projektet.

5.3.5 Flagermus

Generelt for flagermus i Danmark gælder det, at alle flagermusarter er omfattet af habitatdirektivets bilag IV og dermed er beskyttede.

Der er ikke registreret flagermus inden for projektområdet, men der er senest i 2022 registreret en række flagermusarter ca. 1,2 km fra projektområdet herunder: troldflagermus, skimmelflagermus, brunflagermus, vandflagermus, brun langøre og pipistrelflagermus.

Nærmeste registrering af flagermus er ca. 840 m syd for projektområdet, hvor en flagermus er registreret som overvintrene i en brændestak.

De overordnede krav til vinterkvarteret for flagermus er, at der skal være et sted hvor flagermusene er beskyttede mod fjender, uforstyrret og frostfri, men med lave plusgrader. I det åbne land kan passende raste og overvintringssteder være ældre hule træer, eller generelt træer med hulheder og sprækker. Derudover gør flagermus ofte brug af eksisterende læhegn og mindre skovarealer som ledelinjer mellem yngle- og rasteområderne, mens fourageringsområderne er store åbne områder med ferskvand. De jager typisk lavt over søer og større vandløb med frie vandflader, men ses også jage over f.eks. buske, rørskov og fugtige enge. Der er stor forskel på arternes aktionsradius, hvor en art som brunflagermus på dens natlige jagtture kan fouragere mere end 30-40 km fra yngle- og rastekvarterne mens en art som troldflagermus oftest holder sig under 5 km fra dagskvartererne. Grundet den generelt høje aktionsradius hos mange af arterne, kan de forskellige arter potentielt forekomme i eller i nærheden af projektområdet, hvis forholdene er egnede.

Bygherre oplyser, at der ikke nedrives bygninger som huser flagermus, fældes flagermusegnede træer eller ryddes levende hegn som kan fungere som ledelinjer for flagermus.

SGAV vurderer, at projektet, hverken i anlægs- eller driftsfasen vil have en væsentlig påvirkning på de forskellige flagermusarter i området, idet deres potentielle yngle- og rasteområder ikke påvirkes af pro-

jektet. Da projektet ikke indebærer, at der fældes gamle træer, fjernes levende hegn eller andre landskabelige ledelinjer, nedrives bygninger eller fjernes fourageringssteder for flagermus (i stedet kan de åbne vandløb i driftsfasen give bedre forhold for insekter som kan styrke fourageringsmulighederne for flagermus), vurderer SGAV, at der ikke vil være risiko for påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for flagermus. Da anlægsarbejdet udføres om vinteren i dagtimerne, hvor flagermusene er i dvale og inaktive, vurderer SGAV yderligere, at der ikke er risiko for individdrab.

5.3.6 Odder

Odderen lever i tilknytning til vådområder. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især søer og moser med store rørskovområder. Ungerne fødes i en sikker hule i et afsides, uforstyrret beliggende sø- eller moseområde, ofte en forladt rævegrav eller blot et hulrum under en trærod i åbrinken. Yngleområdet består af selve hulen, som ungerne fødes og opfostreres i, og de nærmeste omgivelser. Et rasteområde for odder er mere diffust end et yngleområde, og kan forekomme mange steder langs vandløb og søer. Områderne kan være svære at lokalisere, men knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder, hvor odderen kan finde relativt uforstyrret skjul i længere perioder på alle tider af året. Oddere er yderst mobile og pladskrævende, hvorfor den kan færdes langt fra sit yngle- og rasteområde. En voksen odders territorie kan strække sig over mere end 10-20 km. Odderen er primært nataktiv og opholder sig derfor i skjul i dagtimerne. Jf. arter.dk er der registreret odder ved Yderup Bæk ca. 880 meter nord for projektområdet.

SGAV vurderer derfor med baggrund i ovenstående, at odderen ikke påvirkes af projektet, da ingen af odderens yngle- eller rasteområder er til stede inden for projektområdet, da odderen er udpræget tilknyttet vand med fisk, som ikke forekommer i eller i umiddelbar nærhed af projektet. Projektet påvirker heller ikke yngle- eller rasteområder uden for projektområdet hverken under anlægsarbejdet eller i drift eller områdets økologiske funktionalitet for odder.

Skulle individer af arten alligevel opholde sig i eller i nærheden af projektarbejdet, vurderes den ikke at blive forstyrret, da anlægsarbejdet er begrænset til dagtimerne, hvor odderen er inaktiv.

5.4 Samlet vurdering af bilag IV-arter

SGAV har hverken kendskab til eller forventning om tilstedeværelse af yderligere bilag IV-arter som vil kunne blive påvirket væsentligt. Projektet indebærer ingen påvirkninger af vandhuller, ændringer af jord- og stendiger, fjernelse af stensætninger, fældning af flagermusegnede træer, nedrivning af ældre bygninger eller lignende, som vil kunne fungere som yngle- og rasteområder for flagermus, markfirben, padder, odder eller øvrige bilag IV-arter. SGAV vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke de nævnte bilag IV-arter væsentligt. SGAV ligger til grund, at projektet hverken forurener, beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for arterne omkring projektområdet.

6 Støv, støj og vibrationer, lys, luft og lugt

Bygherre oplyser, at anlægsarbejdet foregår i dagtimerne og vil have varighed af ca. 3 uger i alt under overholdelse af Aarhus Kommunes forskrifter⁹ for støjende aktiviteter der tilsiger at støjende aktiviteter må foregå mellem kl. 07.00 og 18.00 i hverdage og kl. 07.00 til 10.00 på lørdage.

6.1 Støv, støj og vibrationer

Bygherre oplyser, at der anvendes entreprenørmaskiner i anlægsfasen, og at støv, støj og vibrationer kan forekomme. Anlægsarbejdet omfatter gravearbejde i forbindelse med åbning af rørlagte vandløb som

⁹ <https://aarhus.dk/virksomhed/miljoe/reguleringer-og-vejledninger-om-miljoeforhold/regulering-af-miljoe-forhold-ved-bygge-og-anlaegsarbejde#skal-du-anmelde-midlertidige-stoej-stoev-og-vibrationsgener--67> (24.oktober 2024)

foregår over en samlet anlægsperiode på 3 uger i dagtimerne under overholdelse af Aarhus Kommunes regulativ for støjende aktiviteter.

I driftsfasen er der ingen aktive tiltag, hvorfor der ikke vil være gener forbundet med støv, støj og vibrationer. SGAV vurderer, at eventuelle gener forbundet med projektet vil være knyttet til anlægsfasen, men da anlægsarbejdet er kortvarigt og med meget lokal midlertidig påvirkning vurderes generne ikke væsentlige for nærområdet og de omkringboende.

6.2 Lys

Anlægsarbejdet er planlagt til at finde sted i dagtimerne, og der er derfor ikke behov for arbejdsbelysning, der kan medføre lysgener for omkringboende. Ligeledes vil projektet ikke være belyst i driftsfasen. SGAV vurderer, at projektet dermed ikke vil medføre lysgener for omgivelserne, da der ikke er behov for belysning i forbindelse med anlægs- og driftsfasen.

6.3 Luft og lugt

I anlægsperioden vil der ske emissioner af udstødningsgasser fra entreprenørmaskiner, som potentielt kan resultere i luft- og lugtgener for omgivelserne. SGAV vurderer, at emissioner sker i et begrænset omfang i et område med gode spredningsforhold og er af midlertidig karakter, hvorfor projektet ikke vurderes at give anledning til væsentlige luft- eller lugtgener for omkringboende. Projektet vurderes ligeledes ikke at medføre lugtgener for omkringboende, da projektet ikke vil have en emission, der kan påvirke naboer.

6.4 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer SGAV, at projektet samlet set ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne og befolkningen i området, da det ikke medfører væsentlige påvirkninger fra støv, støj, vibrationer, lys, luft eller lugt i hverken anlægs- eller driftsfasen.

7 Ressourcer, affald og spildevand

7.1 Ressourcer

Bygherre oplyser, at der er et mindre ressourceforbrug, da der anvendes 10 m³ grus til reetablering af skovvej efter etablering af ny rørunderføring. Derudover anvendes der 10 m³ sten/singels til erosionssikring, hvor der er udløb på terræn.

7.2 Affald og spildevand

Der generes affald i form af opgravet drænrør og drænbrønde bestående af ler og beton, som bortskaffes i henhold til kommunens anvisning.

Der opgraves mindre mængder jord (<1.000 m³) i forbindelse med etablering af åbne forløb i terrænoverfladen. Evt. overskudsjord indbygges primært hvor der opgraves dræn og brønde og kan i tillæg hertil udplaneres i maksimum 30 cm tykkelse på tilstødende arealer.

Projektet genererer ikke spildevand i hverken anlægs- eller driftsfasen.

7.3 Samlet vurdering

Grundet projektets begrænsede forbrug af ressourcer, samt da projektet ikke genererer spildevand eller nogen nævneværdige mængder affald, er det SGAVs vurdering, at projektets ressourceforbrug og generering af affald ikke giver anledning til nogen miljøpåvirkninger i hverken anlægs- eller driftsfasen.

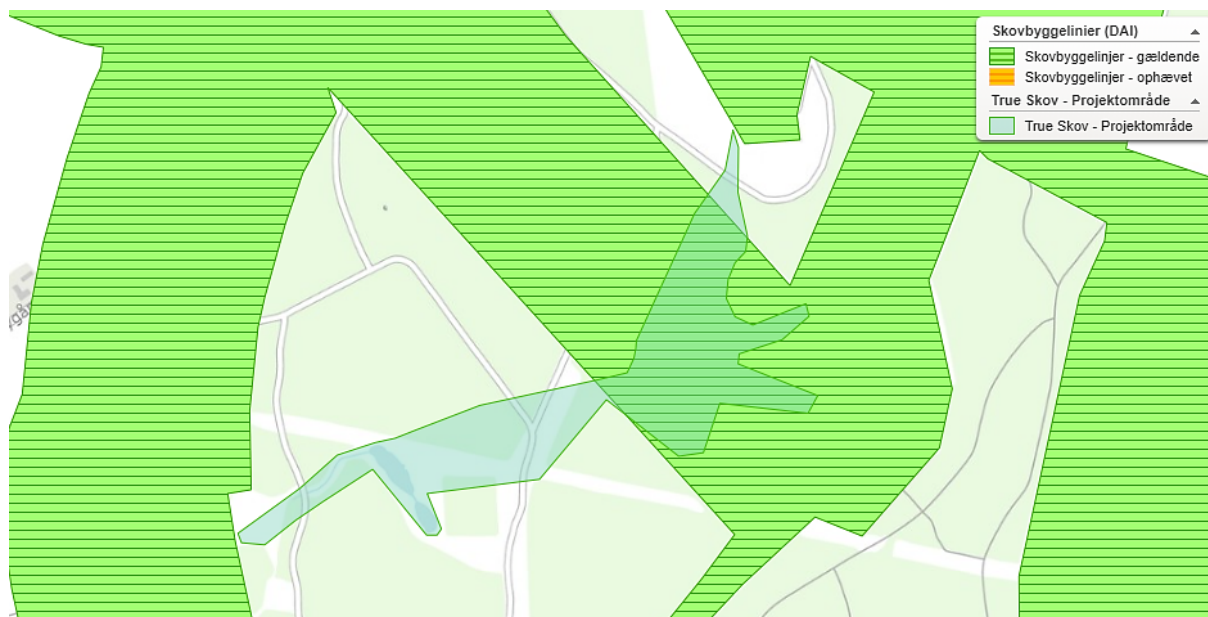
8 Bygge- og beskyttelseslinjer og kystnærhedszone

Projektet forudsætter ikke dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinje.

Projektområdet er ikke omfattet af hverken kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller sø- og åbneskyttelseslinjer. Der er ca. 700 m til nærmeste åbneskyttelseslinje og ca. 5 km til kystnærhedszonen.

Da dele af projektområdet er beliggende i et skovområde, er den østlige del af projektområdet placeret inden for skovbyggelinjen (Figur 9).

Formålet med skovbyggelinjen er at sikre det frie udsyn til skoven og skovbrynet samt at bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet. Der må dermed som udgangspunkt ikke placeres ny bebyggelse inden for skovbyggelinjen.

Figur 10. Projektområdet (lys grøn) og eksisterende skovbyggelinje (grøn skraveret).

Da der ikke opføres bebyggelse eller lignende i forbindelse med projektet vurderer SGAV, at projektet ikke har en væsentlig påvirkning på den eksisterende skovbyggelinje.

Der er ingen andre bygge- eller beskyttelseslinjer inden for projektområdet.

SGAV vurderer dermed, at projektet ikke påvirker bygge- og beskyttelseslinjer, hverken i anlægs- eller driftsfasen.

9 Fredninger, kulturhistorie og fortidsminder

Nærmeste fredning er en kirkefredning af Lyngby Kirke (registreringsnummer: 0188903) der ligger omkring 700 meter sydvest for projektområdet. Fredningen har til formål at sikre, at arealerne omkring kirken ikke bebygges eller beplantes, ligesom der på arealerne heller ikke må gaves grus eller anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmast og lignende.

SGAV vurderer, at projektet ikke påvirker kirken i hverken anlægs- eller driftsfasen på baggrund af projektets karakter og afstanden hertil.

Den østjyske længdebane, som løber vest mod nord om projektområdet, er udpeget som værdifuldt kulturmiljø. Projektet har ingen påvirkning af jernbanetraceet, hvorfor SGAV vurderer, at længdebanen ikke påvirkes af projektet. Aarhus Kommune har ligeledes meddelt, at det udpegede kulturmiljø ikke vurderes at blive negativt påvirket af projektet.

Omkring 30 m vest for projektområdet samt ca. 50 m sydøst for projektområdet ligger der nogle beskyttede diger som er beskyttet efter museumslovens § 29a. Bygherre oplyser, at alle diger opretholdes og

der sker ingen anlægs- eller driftstiltag, der bryder digerne. SGAV vurderer dermed, at projektet ikke vil skade de fredede diger eller deres fremtoning i landskabet samt deres værdi som levested for dyr og planter.

11 Jordforurening og drikkevandsinteresser

11.1 Jordforurening

Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger inden for projektområdet, der heller ikke er omfattet af kommunens områdeklassificering.

Som det er angivet i afsnit 2.3.3 jordhåndtering estimeres det, at der skal opgraves ca. 1000 m³ jord i forbindelse med udgravning af de åbne forløb. Derudover er der gravearbejde i forbindelse med opgravning af eksisterende rørledninger og brønde, hvor jorden forventes genindbygget.

Det opgravede overskudsjord vurderes at kunne aflægges og udplaneres inden for samme matrikel, hvorfor der ikke vil være behov for anmeldelse af jordflytning. Det fremgår af ansøgningsmaterialet at overskudsjorden udplaneres i lag på max. 30 cm tykkelse, hvorfor der heller ikke er tale om terrænegulering, der skal behandles efter planloven.

SGAV vurderer på baggrund af dette, at projektet ikke vil medføre risiko for forurening af jorden, da der ikke tilføres jord til området, i det overskudsjord fra udgravninger anvendes til opfyld af grøfter mv.

11. 2 Drikkevandsinteresser

Projektområdet er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser mens størstedelen af projektområdet er placeret i et område der er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde.

Projektet er ikke placeret i et boringsnært beskyttelsesområde eller inden for indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse.

SGAV vurderer, at projektet i hverken anlægs- eller driftsfasen vil udgøre en risiko for at forringe forureningstilstanden i projektområdet eller medføre mobilisering af jordforurening, da anlægsarbejdet ikke omfatter dybe udgravninger med risiko for mobilisering af miljøfarlige forurenende stoffer til drikkevandet og der ikke tilføres jord til området.

12 Arealanvendelse og landskabspåvirkning

Arealanvendelsen ændres ikke med projektet, da der udelukkende er tale om sløjfning af eksisterende dræn, omlægning af dræn og etablering af åbne grøfter på delstrækninger. Der hverken bygges, plantes eller etableres befæstede arealer ligesom der ikke er nedrivningsarbejde tilknyttet projektet.

De arealer der i dag er fredsskovspligtig statsskov vil fortsat være det, når projektet er afsluttet.

I henhold til Aarhus Kommunens kommuneplan 2017 er området udpeget som skovrejsningsområde. Projektet vurderes ikke at påvirke områdets mulighed for benyttelse som skovrejsningsområde.

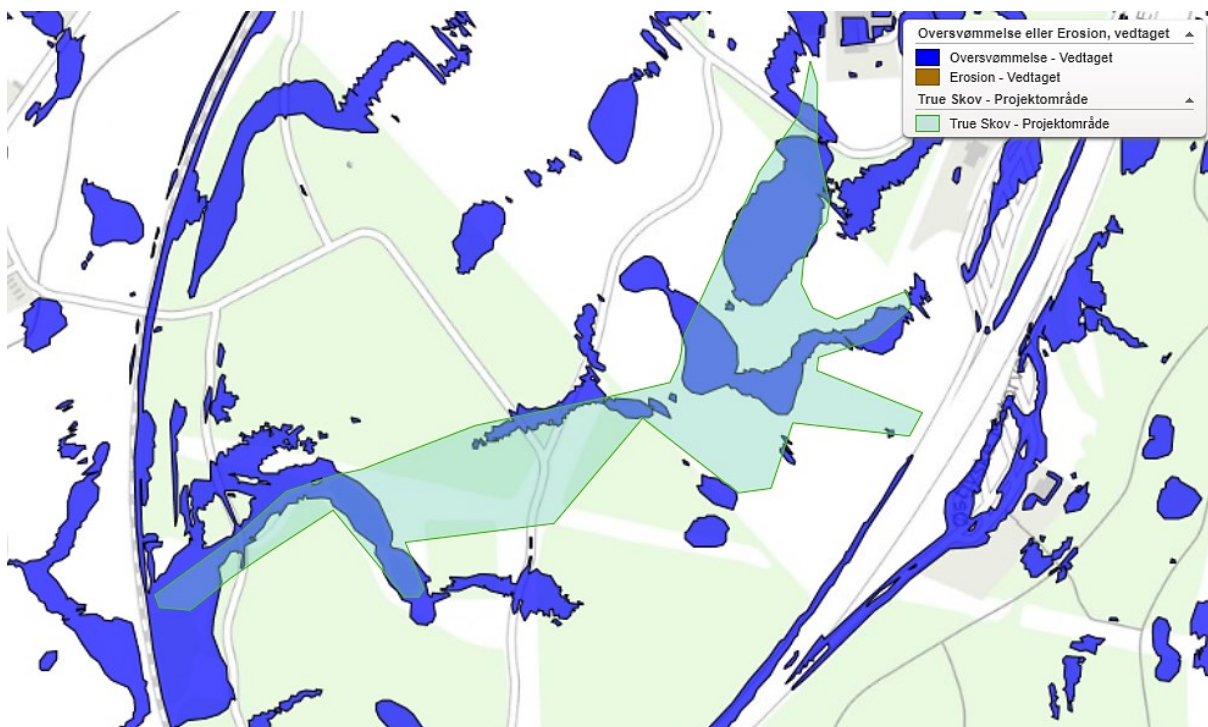
Jernbanetraceet vest for projektområdet er udpeget som værdifuldt kulturmiljø. Som nævnt indledningsvist har Aarhus Kommune i forbindelse med indsendelse af ansøgningsmaterialet vurderet, at denne ikke påvirkes af projektet. SGAV er enig med Aarhus Kommune.

Aarhus Kommune har i ansøgningsmaterialet desuden vurderet, at der ikke er nogen konflikter i forhold til planmæssige forhold under udarbejdelse.

13 Oversvømmelsesrisici og lavbundsområder

Flere områder inden for projektområdet er af Aarhus Kommune udpeget til områder, der kan blive udsat for oversvømmelse i forbindelse med nedbørshændelser.

Udpegningen medfører, at der inden for de udpegede områder, skal vurderes om der er behov for afværgeforanstaltninger mod oversvømmelser eller erosion, når der lokalplanplanlægges for byudvikling, tekniske anlæg, ændret anvendelse mm.

Figur 11. Udpegning af områder, der kan blive udsat for oversvømmelse.

SGAV vurderer, at de planlagte hydrologitiltag vil have en ændret effekt på projektområdets kapacitet til vandoptag. Ændring af våde områder vil betyde, at nedbør og overfladevand forsinkes inden det enten nedsives til grundvand eller løber til omkringliggende dræn og vandløb.

Ved projektering af de hydrologiske tiltag er der taget højde for, at afvanding fra tilstødende arealer tilgodeses ved at de nye åbne forløb tager udgangspunkt i eksisterende rørkoter og lægges med mindst 2 ‰ fald til der kan opnås udløb direkte på terræn, der hvor koterne tillader det. Ved at flytte vandet fra lukkede drænsystemer til åbne forløb med flade anlæg eller forløb direkte på terræn sikres, at afvandingsforholdene uden for projektområdet ikke forringes. Grundet disse tiltag er det SGAVs vurdering, at der ikke vil ske ændringer af afvandingsforholdene uden for projektområdet.

Projektområdet overlapper ikke med udpegede lavbundsarealer i kommuneplanen. Nærmeste område udpeget som lavbundsarealer er beliggende ca. 3,3 km syd for projektområdet, hvorfor SGAV vurderer, at projektet ikke vil påvirke fremtidige vådområde- eller lavbundsprojekter i oplandet.

14 Kumulative påvirkninger

Bygherre oplyser, at der ikke er andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte kan forventes at kunne medføre en øget samlet negativ påvirkning af miljøet. Bygherre vurderer dermed, at der ikke er nogen kumulative påvirkninger forbundet med projektet.

SGAV vurderer, at der med projektet ikke er risiko for kumulative effekter, der kan give væsentlige miljømæssige gener. Det skyldes, at eventuelle gener i forbindelse med anlægsarbejdet vurderes at være lokale og af midlertidig karakter, hvorfor projektet ikke medfører øget kumulative påvirkninger af miljøet sammen med andre lignende anlæg eller aktiviteter i området.

15 Miljøpåvirkning på tværs af landegrænser (Espoo)

Projektet medfører ikke grænseoverskridende miljøpåvirkninger.

16 Samlet vurdering

SGAV vurderer, at projektet ikke påvirker Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag eller bilag IV-arter. Der vurderes ikke at ske tilstandsændringer i omkringliggende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som følge af realisering af projektet. Der forventes ikke væsentlige gener for befolkningen i området i hverken anlægs- eller driftsfasen, ligesom projektet ikke generer emission eller udledning af stoffer til luften eller våde recipienter.

Det er derfor SGAVs vurdering, at det anmeldte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, da det ud fra det oplyste ikke vil kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

17 Høring

SGAV har foretaget en høring af Aarhus Kommune, Moesgård Museum, Vejdirektoratet, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening og eventuelle berørte parter i perioden den 13. februar 2025 til den 27. februar 2025.

Der er indkommet høringssvar fra Vejdirektoratet, Moesgaard Museum og Aarhus Kommune.

Høringssvarene fremgår herunder.

Vejdirektoratets bemærkninger

Vejdirektoratet har ingen bemærkninger til selve projektet med genåbning af dræn og rørlagte vandløb, udover at der med projektet ikke må skabes situationer, hvor der opstaves vand langs statsvej-arealet. Opstuvet vand kan forvolde skade på vejanlægget.

Bygherres bemærkninger

Naturstyrelsen takker for svaret og i øvrigt for deling af ledningsoplysninger. Naturstyrelsen er fuldt opmærksomme på placeringen tæt ved motorvejen og tager højde for det i forbindelse med gennemførelsen. Rørledninger bringes således først til udløb på terræn når de er tilstrækkelig langt fra og hvor der er tilstrækkelig terrænhældning væk fra vejtracéet, så der ikke vil opstaves vand langs vejtracéet.

SGAVs bemærkninger

SGAV vurderer samlet set, at Vejdirektoratets høringssvar ikke giver anledning til ændringer i konklusionerne i det udkast til afgørelse, der har været sendt i høring.

Moesgaard Museums bemærkninger

I det fremsendte materiale beskrives et projekt der dels omfatter opgravning eller destruktion af eksisterende dræn og brønde, dels udgravning til nye render til overfladeafledning af vand. Moesgaard Museum har foretaget arkivalsk kontrol af ovennævnte område med det formål at lokalisere eventuelle spor efter menneskelige aktiviteter, der er omfattet af museumslovens § 27, dvs.: Strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt (jf. museumslovens § 27 stk. 1).

Der er kun kendt et enkelt fund, nemlig jernalder keramik fundet i forbindelse med nedgravningen af det eksisterende dræn (vist på fig. 2 som sted og lokalitetsnummer -32). Området ligger mellem tre områder, hvor der er registreret ganske mange gravhøje, nemlig i et område nord og vest for Yderup, i et område øst og sydøst for Lyngby og endelig umiddelbar øst for projektarealet. De mange høje er vist som sort cirkel på kort fig. 2.

Rent landskabsmæssigt var området relativt velegnet til landbrugsdrift og bebyggelse i forhistorisk tid, hvilket måske er årsagen til det høj-tomme landskab.

Beskrivelsen af de anlægsarbejder, der medfører afgravning i uforstyrrede jordlag indikerer, at jordarbejderne har et forhåbentlig begrænset omfang. Dermed at forstå, at der er tale om en mindre gravemaskine og relativt lidt færdsel i området. Det er med det håb, at museet ikke anbefaler en arkæologisk forundersøgelse af de berørte områder.

Vi skal dog gøre opmærksom på, at skulle der mod forventning dukke arkæologisk materiale op i forbindelse med evt. kommende gravearbejde, så er de stadig omfattet af museumsloven, dvs. anlægsarbejdet skal straks indstilles og Moesgaard Museum underrettes.

Bygherres bemærkninger

Naturstyrelsen takker for beskrivelsen af gravhøje i området generelt og enkeltfund i selve projektområdet. Gravearbejdet udføres overvejende i allerede forstyrrede områder, da det netop handler om opgravning af tidligere nedgravede ledninger og brønde. De enkelte strækninger der indebærer gravearbejde i forbindelse med nyt vandløbstracé, vil helt overvejende udføres ved afrømning af hvad der svarer til det tidligere pløjelag og dermed ikke påvirke uforstyrrede jordlag. Maskinfører og tilsynsførende vil blive instrueret om at standse arbejdet og tage kontakt til museet, hvis der skulle dukke arkæologisk materiale op.

SGAVs bemærkninger

SGAV vurderer samlet set, at Moesgaard Museums høringssvar ikke giver anledning til ændringer i konklusionerne i det udkast til afgørelse, der har været sendt i høring.

Aarhus Kommunes bemærkninger

I forbindelse med projektet ville restaurering af de eksisterende vandhuller have været oplagt. En restaurering med oprensning af næringsrigt sediment samt rydning af skyggende vedplanter, etablering af partier med lavt vand og svagt skrånende brinker ville have gavnet padde- og insektlivet i området.

Det ser desuden ud til, at der hvor drænen afbrydes, der vil der opstå et 2-3 større vandhuller. Det ville være værd at overveje at skrabe lidt næringsrigt muld af på disse arealer, samt evt. at lave et par mindre vandhuller ved skrab. Vandhullerne indenfor projektområdet bør holdes lysåbne med god afstand til beplantning og skov for at begrænse bladnedfald og give god solindstråling.

Det vurderes at der skal indhentes dispensation fra naturbeskyttelsesloven (§ 3 sø), vandløbsloven (dræn) og planloven (etablering af nye søer) til det beskrevne projekt.

Bygherres bemærkninger

Naturstyrelsen takker for betragtningerne omkring mulige naturforbedrende tiltag, der ville kunne udføres i forbindelse med projektet. Udviklingen af tilstanden vil blive fulgt i de tidvis vandfyldte lavninger/småsøer, der vil opstå når vand ledes til terræn, og i den forbindelse vil der blive taget stillingen til behovet for løbende nedskæring af evt. opvækst. I forbindelse med den videre myndighedsbehandling af sagen, vil Naturstyrelsen tage dialogen op med kommunen for at afdække nærmere i relation til de nødvendige tilladelser.

SGAVs bemærkninger

SGAV vurderer samlet set, at Aarhus Kommunes høringssvar ikke giver anledning til ændringer i konklusionerne i det udkast til afgørelse, der har været sendt i høring.

Offentliggørelse

SGAVs afgørelse offentliggøres udelukkende digitalt. Materialet kan tilgås på SGAVs hjemmeside www.sgavmst.dk. Offentliggørelsen finder sted den 13. marts 2025.

Offentligheden har adgang til sagens øvrige oplysninger med de begrænsninger, der følger af lovgivningen.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk/. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr, på 900 kr. for private og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke modtages gennem Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til SGAV, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest fire uger efter offentliggørelsen af afgørelsen dvs. den 11. april 2025.

Betingelser mens en klage behandles

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer noget andet. Det betyder, at du kan handle efter SGAVs afgørelse. Udnytter du afgørelsen, indebærer dette ingen begrænsning i klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis nævnet til lægger en klage opsættende virkning, skal du afvente nævnets afgørelse før det anmeldte projekt kan gennemføres, og nævnet kan i den forbindelse påbyde påbegyndte bygge- og anlægsarbejder standset.”

SGAVs afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse, jf. miljøvurderingslovens § 54. På www.domstol.dk findes vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene.

Venlig hilsen

Camilla Edahl Frederiksen

Miljøvurdering | Miljøvurdering og Plan

+45 20 29 69 71

caedf@sgav.dk

Kopi til:

Aarhus Kommune

Moesgård Museum

Vejdirektoratet

Danmarks Naturfredningsforening

Dansk Ornitologisk Forening

Berørte parter

Bilag:

Bilag 1: Ansøgning

Bilag 2: Uddybning af ansøgning

Bilag 3: Projektbeskrivelse

Bilag 4: Oversigtskort

Bilag 5: Supplerende oplysninger